

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vypovídací schopnost účetních výkazů sestavených dle české účetní legislativy a IFRS

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Zita Drábková, Ph.D.

Autor:

Lenka Mašková

2012

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Lenka MAŠKOVÁ**
Osobní číslo: **E09056**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Vypovídací schopnost účetních výkazů sestavených dle české účetní legislativy a IFRS**
Zadávající katedra: **Katedra účetnictví a financí**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Shrnout specifika vykazování dle české účetní legislativy a IFRS. Prostřednictvím analýzy zhodnotit vypovídací schopnost vybraných účetních položek.

Osnova:

1. Úvod
2. Literární rešerše
3. Metodika
4. Teoretická část:
 - charakteristika účetních výkazů
 - specifika účetních výkazů dle ČÚL
 - specifika účetních výkazů dle IFRS
5. Praktická část:
 - charakteristika vybrané účetní jednotky
 - analýza účetních výkazů podle ČÚL konkrétní účetní jednotky
 - analýza účetních výkazů podle IFRS konkrétní účetní jednotky
 - vyhodnocení
6. Závěr
7. Summary
8. Použitá literatura
9. Přílohy

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 40 - 50 stran
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- DVOŘÁKOVÁ, D. Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS. Brno: computer Press, a.s., 2009. 329 s. ISBN 978-80-251-1950-1
FIŠEROVÁ, E. a kol. Abeceda účetnictví pro podnikatele. Olomouc: ANAG, 2010. 439 s. ISBN 978-80-7263-598-6
KRUPOVÁ, L. IFRS, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Praha: 1. VOX, a.s., 2009. 804 s. ISBN 978-80-86324-76-0
RYNEŠ, P. Podvojně účetnictví a účetní závěrka. Olomouc: ANAG, 2010. 987 s. ISBN 978-80-7263-580-1
ŠRÁMKOVÁ, A. a kol. Mezinárodní standardy účetního výkaznictví - praktické aplikace. Praha: Institut certifikace účetních, a.s., 2009. 480 s. ISBN 978-80-86716-61-9
Zákon o cenách s komentářem. Český Těšín: Poradce, s.r.o., 2010. 336 s. ISSN 1211-2437

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Zita DRÁBKOVÁ
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání bakalářské práce: 1. března 2011
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. dubna 2012

doc. Ing. Ladislav Rolínek, Ph.D.
děkan

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

doc. Ing. Milan Jílek, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. března 2011

Poděkování

Děkuji vedoucí práce Ing. Zitě Drábkové, PhD. za cenné rady a připomínky, které byly přínosné pro vypracování této práce.

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to – v nezkrácené podobě – v úpravě vzniklé vypouštěním vyznačených částí archivovaných fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích, 26. dubna 2012

Lenka Mašková

Obsah

1	Úvod	3
2	Literární rešerše.....	4
3	Metodika	5
4	Teoretická část	6
4.1	Charakteristika účetních výkazů	6
4.1.1	Rozvaha	6
4.1.2	Výkaz zisku a ztráty.....	8
4.1.3	Přehled o peněžních tocích	10
4.1.4	Přehled o změnách vlastního kapitálu	12
4.1.5	Příloha k účetním výkazům	13
4.2	Činitelé ovlivňující vypovídací schopnost účetních výkazů	14
4.3	Specifika účetních výkazů dle českých účetních předpisů	16
4.3.1	Věrný a poctivý obraz.....	16
4.3.2	Aktiva, pasiva, náklady a výnosy	16
4.3.3	Způsoby oceňování	17
4.3.4	Rezervy	18
4.3.5	Leasing.....	19
4.4	Specifika účetních výkazů dle IFRS	20
4.4.1	Věrný a poctivý obraz.....	20
4.4.2	Aktiva, závazky, vlastní kapitál, náklady a výnosy	20
4.4.3	Způsoby oceňování	22
4.4.4	Rezervy	24
4.4.5	Leasing.....	24
5	Praktická část	26

5.1	Charakteristika podniku	26
5.2	Analýza účetních výkazů sestavených podle ČÚP	27
5.2.1	Formát a obsah účetních výkazů dle ČÚP	27
5.2.2	Účetní pravidla, metody a zásady	28
5.3	Analýza účetních výkazů sestavených podle IFRS.....	31
5.3.1	Formát a obsah účetních výkazů dle IFRS	31
5.3.2	Účetní pravidla, metody a zásady	32
5.4	Vybrané položky podle ČÚP a IFRS a jejich odlišnosti	34
5.4.1	Zásoby.....	34
5.4.2	Dlouhodobý majetek.....	35
5.4.3	Vlastní kapitál	39
5.4.4	Rezervy	42
5.4.5	Závazky.....	44
5.4.6	Výnosy	45
5.4.7	Náklady.....	49
5.5	Vyhodnocení	52
6	Závěr	54
7	Summary.....	56
8	Přehled použité literatury	57
	Seznam použitých zkratk	
	Seznam tabulek	
9	Přílohy	

1 Úvod

Cílem této práce je shrnout specifika vykazování dle českých účetních předpisů a IFRS a prostřednictvím analýzy zhodnotit vypovídací schopnost vybraných účetních položek.

Od vstupu České republiky do Evropské unie se můžeme setkávat s tím, že některé účetní jednotky sestavují své účetní výkazy dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (dále IFRS). Povinnost sestavovat účetní výkazy dle IFRS mají takové účetní jednotky, které jsou registrované na evropských burzách cenných papírů. Záměrem této povinnosti je regulovat a harmonizovat účetnictví tak, aby bylo možné srovnávat ve velké míře účetní výkazy jednotlivých účetních jednotek.

Sestavení účetních výkazů dle českých účetních předpisů (dále ČÚP) a IFRS obsahuje řadu odlišností, které působí na vypovídací schopnost a mohou tak zkresleně působit na uživatele účetních výkazů. Účetní výkazy zajímají řadu osob, které nazýváme uživateli, a jsou jimi:

- manažeři, kteří využívají informace ke zhodnocení finanční pozice podniku. Podle výsledků se dále rozhodují, co financovat a z jakých zdrojů, jak a kam rozdělit disponibilní výsledek hospodaření, jak dále nakládat s prostředky firmy atd.;
- investoři, kteří se dle výsledků rozhodují, zda dále investovat své peněžní prostředky do podniku či ne. Chtějí vědět, zda jsou jejich prostředky efektivně využity;
- obchodní partneři, jimiž jsou odběratelé a dodavatelé, které zajímá schopnost podniku splácet své závazky;
- zaměstnanci, kteří sledují stabilitu podniku kvůli jistotě svého zaměstnání a mzdovým možnostem;
- banky, které se rozhodují, zda podniku poskytnout úvěr či ne;
- konkurence a veřejnost.

Práce se skládá z několika částí, kterými jsou úvod, literární rešerše, metodika, teoretická část, praktická část, závěr, summary a key words, přehled použité literatury, seznam tabulek a seznam příloh.

2 Literární rešerše

K vypracování této práce jsem použila zejména následující zdroje:

Knih **Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS** se zabývá Koncepčním rámcem, jednotlivými standardy IAS/IFRS, uvádí rozdíly mezi IFRS a českými účetními předpisy. Dále pojednává o oceňovacích přístupech dle IFRS a poukazuje na to, jak jednotlivé postupy ovlivňují vypovídací schopnost.

Další publikace se nazývá **Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům** a zabývá se účetními výkazy sestavenými podle českých účetních předpisů, IFRS a US GAAP, dále regulací a harmonizací, a také vypovídací schopností a dalšími problémy.

Publikace **IFRS: Mezinárodní standardy účetního výkaznictví** se zabývá účetní závěrkou sestavenou dle IFRS, v menší míře i převodem závěrky podle českých účetních předpisů, dále jednotlivými standardy. Popisuje pojetí hmotného a nehmotného majetku podle IFRS a další neméně významné prvky účetní závěrky.

Dalším zdrojem přínosným pro vypracování této práce byla kniha **Abeceda účetních znalostí pro každého**, která obsahuje základy účetnictví, metodiku, prvky účetních výkazů, dále se zabývá uzávěrkovými operacemi, účetními výkazy a jejich jednotlivými položkami.

3 Metodika

První část této práce se skládá z teoretických poznatků, které byly získány studiem dané problematiky. V této části jsou charakterizovány jednotlivé účetní výkazy jak podle českých účetních předpisů, tak podle mezinárodních standardů účetního výkaznictví. V této kapitole je uveden formát účetních výkazů, jejich obsah a jejich smysl. Další kapitola teoretické části se zabývá obecně tím, co ovlivňuje vypovídací schopnost výkazů. Následně na to navazují specifika účetních výkazů dle českých účetních předpisů a specifika dle IFRS, kde jsou vymezena pojetí prvků účetních výkazů, způsoby oceňování, a pojetí některých položek účetních výkazů.

V praktické části jsou převedeny teoretické poznatky na konkrétní účetní jednotku. Informace pro zpracování praktické části jsou čerpány z obchodního rejstříku, zejména z výroční zprávy společnosti pro rok 2010, jejíž součástí jsou také účetní výkazy. Jako první je uvedena charakteristika podniku. Dále jsou popsány účetní výkazy sestavené podle českých účetních předpisů a IFRS z hlediska formy a obsahu, a účetní metody, pravidla a postupy účetní jednotky. Další část se prostřednictvím analýzy zabývá odlišnostmi, které vznikají při srovnání účetních výkazů sestavených dle ČÚP a IFRS, a které tak ovlivňují vypovídací schopnost. Jelikož jsou informace čerpány pouze z obchodního rejstříku a nebylo možné nahlédnout do podniku, je možné se pouze domnívat, čím byly rozdíly mezi IFRS a ČÚP způsobeny. Tyto rozdíly jsou poté posouzeny ve vyhodnocení. Nakonec je vše zhodnoceno v závěru.

4 Teoretická část

4.1 Charakteristika účetních výkazů

Účetní výkazy slouží k informovanosti uživatelů o majetkové situaci podniku, o zdrojích, ze kterých byl majetek pořízen (o finanční situaci) a výkonnosti podniku a o peněžních tocích podniku a to nejen externím uživatelům, ale i samotné firmě.

Účetní výkazy tvoří souhrn nazývaným účetním závěrka. Výkazy jsou sestavovány v celých tisících Kč či v milionech Kč pro případ, že by účetní jednotka vlastnila brutto aktiva ve výši 10 mld. Kč a více (5).

Tabulka 1: Povinné a nepovinné účetní výkazy dle ČÚP a IFRS

Účetní výkazy	Dle českých účetních předpisů	Dle IFRS
Povinné	Rozvaha Výkaz zisku a ztráty Příloha k výkazům	Výkaz o změnách ve finanční pozici Výkaz o úplném výsledku hospodaření Výkaz o změnách vlastního kapitálu Výkaz peněžních toků Komentář k účetním výkazům
Nepovinné	Výkaz změn vlastního kapitálu Přehled o peněžních tocích	—

Zdroj: vlastní zpracování

4.1.1 Rozvaha

Rozvaha neboli bilance je účetní výkaz podávající informace o aktivech (majetku společnosti) a pasivech (zdrojích financování). Informuje tedy o finanční pozici podniku, o stavu položek rozvahy. Tento účetní výkaz má podávat věrný a poctivý obraz. V rozvaze musí platit bilanční pravidlo: **aktiva (netto) = pasiva**.

Pasiva se vykazují v běžném a minulém období, kdežto aktiva se vykazují v běžném období a to ve stavu brutto, korekci a stavu netto a v minulém období ve stavu netto. Ve stavu brutto se zaznamenávají položky oceněné v souladu se zákonem o účetnictví. Ve sloupci korekce se uvádějí oprávkky a opravné položky. Sloupec netto je rozdílem stavu brutto a korekce.

V České republice se využívá forma horizontální (1).

Výkaz o finanční situaci dle IFRS

Dle Krupové (4) musí rozvaha obsahovat:

- název společnosti,
- název výkazu,
- datum výkazu,
- měnu vykazování,
- úroveň zaokrouhlování (číselný řád položek),
- informaci o tom, zda se jedná o individuální nebo konsolidovanou rozvahu.

Měnou vykazování je měna, ve které účetní jednotka sestavuje účetní výkazy.

Účetní jednotka před sestavením účetních výkazů musí určit **funkční měnu**. Tou je měna základního ekonomického prostředí, ve kterém se účetní jednotka vyvíjí.

Měna vykazování a funkční měna se mohou od sebe lišit, např. když existuje skupina podniků, které mají různé funkční měny a pro sestavení konsolidované účetní závěrky je potřeba tyto měny sjednotit do měny vykazování. Více se tímto zabývá IAS 21 *Dopady změn směnných kurzů cizích měn* (1).

Minimální obsah rozvahy

Dle Krupové (4): „*IFRS nestanovují povinný formát (vzor) rozvahy. Uvádějí však položky, které musejí být uvedeny přímo v rozvaze na samostatném řádku (pokud má společnost pro ně náplň):*

- *pozemky, budovy a zařízení;*
- *investice do nemovitostí;*
- *nehmotná aktiva;*
- *finanční aktiva (s výjimkou investic vykazovaných ekvivalenční metodou, obchodních a jiných pohledávek a peněz a peněžních ekvivalentů);*
- *investice vykazované ekvivalenční metodou;*
- *biologická aktiva;*

- *zásoby;*
- *obchodní a jiné pohledávky;*
- *peníze a peněžní ekvivalenty;*
- *celková aktiva klasifikovaná jako držená k prodeji a aktiva zahrnutá do skupin klasifikovaných jako držená k prodeji podle IFRS 5 Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončované činnosti;*
- *obchodní a jiné závazky;*
- *rezervy;*
- *finanční závazky (s výjimkou obchodních a jiných závazků a rezerv);*
- *závazky a aktiva ze splatné daně podle definice v IAS 12 Daně ze zisku;*
- *odložené daňové závazky a odložené daňové pohledávky podle definice v IAS 12;*
- *závazky zahrnuté ve skupině určené k vyřazení, která je klasifikovaná jako držená k prodeji podle IFRS 5;*
- *menšinový podíl prezentovaný v rámci vlastního kapitálu;*
- *emitovaný kapitál a fondy připadající vlastníkům mateřské společnosti.“*

4.1.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty neboli výsledovka podává informace o výkonnosti podniku, přičemž musí být splněn akruální princip.

Formát výsledovky dle ČÚP:

Dle českých účetních předpisů má výkaz zisku a ztráty formu vertikální. Společnost si pak dále může vybrat členění nákladů, zda bude tvořit výkaz založený na druhovém členění nákladů (třídění dle povahy) nebo na účelovém členění nákladů (třídění dle funkcí ve společnosti, např. odbytové náklady, náklady na prodané zboží, atd.). Pokud si účetní jednotka vybere výkaz zisku a ztráty s účelovým členěním nákladů, musí v příloze uvést i druhové členění (1).

Výkaz o úplném výsledku hospodaření dle IFRS

IFRS stanovují účetní jednotce sestavit buď výsledovku jako samostatný výkaz, nebo tento výkaz zahrnout do výkazu o úplném výsledku hospodaření. Ve výsledovce se uvádí jen náklady a výnosy, které se účtují v určitém období výsledkově. Do výkazu o úplném výsledku hospodaření se zahrnují i náklady a výnosy, které se neúčtují v určitém období výsledkově (např. zisky a ztráty z převodu účetních výkazů subjektů ze zahraničí na měnu vykazování, zisky a ztráty z přecenění realizovatelných finančních aktiv atd.). V ČR je úplný výsledek hospodaření vykázán ve výkazu o změnách vlastního kapitálu (1).

Formát výsledovky dle IFRS:

IFRS, tak jako u rozvahy, nestanovuje povinný formát, pouze udává příklady horizontální výsledovky s druhovým nebo účelovým členěním provozních nákladů nebo vertikální s druhovým a účelovým členěním provozních nákladů (4).

Krupová (4) uvádí: „*Informace, které se vykazují přímo ve výkazu o úplném výsledku:*

- *výnosy;*
- *finanční náklady;*
- *podíl na zisku nebo ztrátě z přidružených společností a společných podniků účtovaný ekvivalenční metodou;*
- *daňové náklady;*
- *souhrnnou částku zahrnující součet výsledku z ukončovaných činností po zdanění a zisku nebo ztráty po zdanění vykázaném v souvislosti s oceňováním aktiv nebo skupin určených k prodeji a tvořících ukončované činnosti v reálné hodnotě snížené o náklady spojené s prodejem, anebo v souvislosti s prodejem těchto aktiv či skupin aktiv;*
- *výsledek;*
- *každou komponentu ostatního úplného výsledku klasifikovanou podle podstaty (s výjimkou podílu přidružených a společných podniků na ostatním úplném výsledku při použití ekvivalenční metody);*

- *podíl přidružených a společných podniků na ostatním úplném výsledku při použití ekvivalenční metody;*
- *úplný výsledek celkem.*“

Jak Krupová (4) uvádí: „Kromě těchto položek musí společnost zveřejnit ještě informaci o:

- *výsledku za období připadající menšinovému podílu (podílu nezakládajícímu ovládnání) a vlastníkům mateřské společnosti,*
- *úplný výsledek celkem za období připadající menšinovému podílu (podílu nezakládajícímu ovládnání) a vlastníkům mateřské společnosti.*“

IFRS dává účetním jednotkám dále volnou ruku v tom, zda další položky zahrnou do výkazu o úplném výsledku hospodaření nebo do komentáře k účetním výkazům. Na rozdíl od IFRS se dle ČÚP nemusí vykazovat úplný výsledek hospodaření. Vyžaduje se pouze sestavení výsledovky. Tato výsledovka dle ČÚP je na rozdíl od IFRS podrobnější, sestavuje se i mimořádná část, kdežto ve výsledovce se dle IFRS nevykazuje, ale je požadováno zveřejnit výsledek z ukončovaných činností. Upuštěním od mimořádné činnosti je zlepšena vypovídací schopnost.

Dalším rozdílem je, že podle IFRS se náklady upravují o změny stavu vyráběných zásob a o všechny aktivace. Dle ČÚP se tak upravují naopak výnosy. Cílem toho je, aby bylo dosaženo věcného souladu nákladů a výnosů o položky oceněné ve vlastních nákladech. Kombinací způsobů oceňování se zhoršuje vypovídací schopnost (1).

4.1.3 Přehled o peněžních tocích

Smyslem přehledu o peněžních tocích je podat informace o snížení a zvýšení stavu peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů. Jestliže účetní jednotka sestavuje tento výkaz, má povinnost uvést v příloze, co zahrnuje do peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů (8).

Peněžní toky se dělí do **3 činností**: provozní, investiční a finanční + samostatně vykázané úroky, dividendy, platby daní z příjmů a mimořádné příjmy a výdaje. Do investiční činnosti zahrnujeme nákup a prodej dlouhodobého majetku. Do finanční činnosti řadíme činnosti, které způsobují změny ve velikosti vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků, případně i změny krátkodobých závazků, jestliže se vztahují k financování podniku. Provozní činnost tvoří vše, co nemůžeme zařadit do investiční nebo finanční činnosti.

Formát přehledu o peněžních tocích není stanoven.

Tento výkaz za provozní činnost lze sestavit **dvěma metodami**:

- přímou – je potřeba znát pouze peněžní příjmy a výdaje, a počáteční stav peněz a peněžních ekvivalentů z rozvahy;
- nepřímou – hospodářský výsledek před zdaněním se upravuje o nepeněžní operace, o změny čistého pracovního kapitálu, o samostatně vykazované položky a o položky zahrnuté do finanční a investiční činnosti (3).

Výkaz peněžních toků dle IFRS

IFRS upřednostňují sestavení výkazu přímou metodou.

Do **peněžních prostředků** standard zařazuje peníze v hotovosti a vklady na požádání. Peněžní prostředky se vyskytují buď v hotovostní formě, nebo v bezhotovostní formě (na bankovních účtech).

Za **peněžní ekvivalenty** jsou považovány takové položky, které mají krátkodobý charakter, jsou vysoce likvidní (splacné do 3 měsíců od doby pořízení), snadno směnitelné za známou částku a nehrozí změna jejich hodnoty v čase. Jedná se například o nakoupený dluhový cenný papír se splatností do tří měsíců nebo termínovaný vklad se splatností do tří měsíců (1). IFRS na rozdíl od ČÚP nezahrnují do peněžních ekvivalentů např. stravenky (ceniny) (10).

Standardy nestanovují, do jaké oblasti vykázat úroky a dividendy. Je možné postupovat následovně:

Tabulka 2: Zařazení úroků a dividend dle IFRS a srovnání s ČÚP

Položka	IFRS		ČÚP
	Možné zařazení	Alternativní přístup	
Zaplacený úrok	Provozní oblast	Financování	Srovnatelné s IFRS
Přijaté úroky	Provozní oblast	Investiční oblast	Srovnatelné s IFRS
Zaplacené dividendy	Financování	Provozní oblast	Financování
Přijaté dividendy	Provozní oblast	Investiční oblast	Srovnatelné s IFRS

Zdroj: Dvořáková, D., 2009, PricewaterhouseCoopers, 2009

4.1.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Smyslem přehledu o změnách vlastního kapitálu je informovat o zvýšení nebo snížení složek vlastního kapitálu, jehož změny nastaly mezi dvěma rozvahovými dny. Porovnává běžné účetní období s minulým účetním obdobím.

Formát přehledu o změnách vlastního kapitálu:

Formát není stanoven. Účetní jednotka může volit např. horizontální (formou tabulky) nebo vertikální formu výkazu (2).

Výkaz změn vlastního kapitálu dle IFRS

Výkaz změn vlastního kapitálu sestavený dle IFRS musí podle Krupové (4) obsahovat:

- „úplný výsledek za období, odděleně se uvádějí celkové částky připadající vlastníkům mateřské společnosti a menšinovému podílu;
- pro každou komponentu vlastního kapitálu dopady retrospektivní aplikace nebo retrospektivního přepočtu vykázaných podle IAS 8;
- částky transakcí s vlastníky, odděleně se uvádějí vklady vlastníků a výplaty vlastníkům;
- a pro každou komponentu vlastního kapitálu porovnání účetní hodnoty na počátku a na konci období se samostatným zveřejněním každé změny.“

4.1.5 Příloha k účetním výkazům

Úkolem přílohy je doplňovat, komentovat a rozvádět položky uvedené v rozvaze, výkazu zisku a ztráty, popřípadě přehledu o peněžních tocích a přehledu změn vlastního kapitálu, jsou-li sestaveny. Příloha by měla zahrnovat základní údaje o podniku (předmět podnikání, sídlo podniku, název podniku, právní forma), informace o tom, jaké účetní metody a zásady podnik používá, doplňující informace k rozvaze a výsledovce, důležité informace o majetku a závazcích a provozní hospodářský výsledek v druhovém členění v případě, že podnik vytvořil výkaz zisku a ztráty v účelovém členění (2).

Komentář k účetním výkazům dle IFRS

Komentář k účetním výkazům sestavený dle IFRS dále obsahuje prohlášení o shodě s Mezinárodními standardy účetního výkaznictví, případné dopady změn účetních metod, změny odhadů, chyby v účetních výkazech sestavených za minulé období, informace o vnitropodnikových segmentech, události, které nastaly až po rozvahovém dni až do schválení účetní závěrky, zveřejnění spřízněných stran.

Na komentář sestavený dle IFRS se požaduje více nároků než na přílohu sestavenou dle ČÚP. Kdyby příloha dle ČÚP obsahovala více informací, zlepšila by se vypovídací schopnost účetních výkazů (1).

Formát přílohy není stanoven. Příloha se může psát formou tabulek nebo popisně či jiným způsobem, a to tak, aby byla dodržena přehlednost a srozumitelnost. Nejčastěji se používá kombinace tabulek a popisu (8).

4.2 Činitelé ovlivňující vypovídací schopnost účetních výkazů

Hlavními činiteli ovlivňující vypovídací schopnost účetních výkazů, kterými se zabývá Kovanicová (2), jsou srovnatelnost a věrné zobrazení skutečnosti.

Problém srovnatelnosti tkví v několika částech:

- srovnatelnost z časového hlediska v jednom podniku,
- srovnatelnost s tuzemskými podniky v zemi, ve které se účetnictví řídí národními předpisy,
- srovnatelnost mezinárodní.

Srovnatelnost z časového hlediska v jednom podniku

Abychom vůbec mohli srovnávat výsledky jednoho podniku v časové řadě, musíme dodržovat zásadu konzistence. To znamená, že musíme dodržovat stálost metod, jako je účtování operací, způsoby oceňování a odepisování aktiv.

Jak dále uvádí Kovanicová (2): „Mezi další činitele patří:

- *změny v legislativě – ve státní fiskální politice, v obchodním právu, ve zdravotním a sociálním pojištění, v celních a devizových předpisech atd.,*
- *změny v ekonomickém prostředí – změny úrokových sazeb, pohyby kursů cizích měn, změny ve mzdové politice, odvětvové změny atd.,*
- *sezónní a konjunkturální výkyvy – během roku, které způsobují, že stavové veličiny v rozvaze nezobrazují charakteristické celoroční podmínky,*
- *chybějící srovnávací údaje – pro srovnání výsledků s minulými obdobími – např. v důsledku změn v účetních daňových či právních předpisech,*
- *inflace - pokud v dané zemi existuje.“*

Tuzemská srovnatelnost

Podnik se srovnává nejen z časového hlediska sám se sebou, ale také s podniky jemu podobnými. Některé položky účetních výkazů mohou být skryté pod účetní politikou podniku. Jedná se o použití pravidel, zásad a postupů. Zatímco v některých případech jsou pravidla přesně dána, v některých případech si podnik může vybrat

z několika variant. A právě tyto rozdíly mezi metodami, které jednotlivé podniky uplatňují, vedou ke zhoršení srovnatelnosti. Rozdíly v přijaté účetní politice způsobují následující okolnosti:

- účetní odpisy – různé metody odpisování (časové, výkonové, lineární, nelineární), s tím související odpisové sazby, odlišná doba odepisování stejného majetku,
- způsoby oceňování – vypovídací schopnost je ovlivněna tím, že si účetní jednotka v určitých případech může vybrat oceňovací bázi, poté může vzniknout rozdíl např. ve vykázané částce materiálu,
- tvorba rezerv,
- způsob vykazování drobného hmotného a nehmotného majetku – jedná se o jeho zařazení buď do dlouhodobého, nebo do krátkodobého majetku, a jeho odepisování.

Mezinárodní srovnatelnost

Čím jsou výkazy spolehlivější, tím více jsou dostupnější úvěry poskytované do zahraničí a obchodování mezi podniky. Mezinárodní srovnatelnost je jednou z výhod pro investora. Může se tak podle účetních výkazů lépe rozhodovat. Ovšem i tak může při analyzování narazit na určité problémy s:

- přístupem k datům - každá země podává různé informace, používá odlišný jazyk, jinak často vyazuje data, má jiný počet podniků zveřejňujících výkazy atd.,
- včasností informací - doba, do které má být účetní závěrka zveřejněna,
- jazykovými a terminologickými bariérami - podnik vyazuje položky pod jinými termíny, které mohou v jiné zemi znamenat něco jiného,
- cizí měnou - většina podniků používá pro vykazování svou domácí měnu,
- formáty výkazů - některé podniky vykazují v horizontální formě a některé ve vertikální. Například v severní Americe uvádějí aktiva podle likvidity od nejlíkvídnějších aktiv po nejméně líkvídní.,
- rozdíly v klasifikaci aktiv a pasiv - zákony jednotlivých zemí interpretují pojmy, jako jsou aktiva a pasiva a jejich rozdělení odlišně.

- rozsahem zveřejňovaných údajů - jedná se o problém s množstvím zveřejňovaných údajů v odlišných státech, to, co se v jednom státu považuje za běžný rozsah, v druhém státu to může být jinak,
- s odlišnostmi v účetních principech.

4.3 Specifika účetních výkazů dle českých účetních předpisů

4.3.1 Věrný a poctivý obraz

Věrný a poctivý obraz vykazuje účetní jednotka tehdy, jestliže položky účetních výkazů odpovídají skutečnému stavu v souladu s účetními metodami.

Jestliže si účetní jednotka může vybrat mezi několika účetními metodami a zvolila by takovou účetní metodu, která by byla v rozporu s vykázáním skutečného stavu, musí si účetní jednotka vybrat takovou účetní metodu, která bude odpovídat skutečnému stavu. Ve výjimečných případech se může stát, že účetní metoda určená předpisy bude neslučitelná s věrným a poctivým obrazem. V tomto případě účetní jednotka postupuje tak, aby byl podán věrný a poctivý obraz. Tento postup pak musí být uveden v účetní závěrce. (7)

4.3.2 Aktiva, pasiva, náklady a výnosy

Následujícími prvky účetní závěrky se zabývá Kovanicová (3):

Aktiva jsou vyjádřením majetku podniku. Pasiva představují zdroje krytí. Definice těchto prvků české účetní předpisy nestanovují.

Klasifikace aktiv

Aktiva členíme na dlouhodobá a krátkodobá. Dlouhodobá aktiva jsou taková aktiva, jejichž přeměna na peníze trvá 1 rok a déle. U krátkodobých aktiv jejich přeměna na peníze trvá méně než 1 rok nebo se spotřebují v průběhu provozního cyklu (tj. cyklus, ve kterém se aktivum přeměňuje z jedné formy na jinou).

Řazení aktiv

Aktiva se v rozvaze řadí podle likvidnosti (od nejméně likvidních po nejlikvidnější).

Klasifikace pasiv

Pasiva se člení dle vlastnictví na vlastní a cizí zdroje.

Náklady

Náklady jsou snížením ekonomického prospěchu, které bylo způsobeno snížením aktiv nebo navýšením závazků, jehož vznik způsobil úbytek vlastního kapitálu.

Výnosy

Výnosy jsou přírůstkem ekonomického prospěchu, který byl způsoben nárůstem aktiv nebo snížením závazků a jehož vznik způsobil navýšení vlastního kapitálu.

4.3.3 Způsoby oceňování

Kovanicová (3) uvádí ve své publikaci tyto způsoby oceňování (které jsou také vymezeny ve čtvrté části Zákona o účetnictví):

Pořizovací cena

Pořizovací cena se skládá z ceny pořízení a dalších vedlejších nákladů souvisejících s pořízením (v souladu s účetními metodami). Touto oceňovací základnou se oceňují pořízená dlouhodobá hmotná a nehmotná aktiva, zásoby, podíly, cenné papíry a deriváty, pohledávky nabyté za úplatou nebo vkladem a převzaté závazky.

Vlastní náklady

Vlastními náklady podnik oceňuje majetek vyrobený vlastní činností přímými náklady souvisejícími s výrobou nebo jinou činností, a částí nepřímých nákladů související s výrobou nebo jinou činností. U zásob vytvořených vlastní činností se do ocenění nezahrnují nepřímé náklady nebo jen jejich část.

Reprodukční pořizovací cena

Majetek je oceněn takovou cenou, za kterou by byl pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Touto cenou se oceňuje majetek bezúplatně nabytý (s výjimkou peněz a cenin) a vlastně vyrobený majetek, pokud nelze použít vlastní náklady.

Čistá prodejní cena

Čistou prodejní cenou se chápe prodejní cena snížená o náklady související s prodejem. Tento způsob oceňování se používá u zásob, je-li prodejní cena nižší než stávající účetní ocenění.

Reálná hodnota

Reálnou hodnotou se rozumí tržní hodnota, není-li možné zjistit tržní hodnotu, použije se ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce. Není-li možné použít ani tržní hodnotu ani ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce, použije se ocenění dle zvláštních právních předpisů.

Jmenovitá (nominální) hodnota

Jedná se o ocenění částkou, která je přiřazená k určitému majetku z důvodu popsání nebo identifikace daného majetku. Jmenovitou hodnotou se oceňují peněžní prostředky a ceniny, závazky a pohledávky při jejich vzniku. Tato cena je pak na cenných papírech uvedena a za tuto cenu je prodána prvnímu majiteli. Skutečná cena akcie se dále mění. Pohledávky a závazky jsou oceněny částkou odpovídající poskytnuté nebo přijaté protihodnotě.

4.3.4 Rezervy

Rezervy slouží ke krytí budoucích závazků nebo výdajů, jejichž účel známe a je pravděpodobné, že nastanou. To, co ale s přesností nevíme, je částka nebo datum jejich vzniku. Musí být dodržena zásada opatrnosti.

Rezervy můžeme dělit na dvě skupiny, na účetní a daňové:

Účetní rezervy:

- rezervy na důchody a závazky,
- rezervy na daň z příjmů,
- rezervy na restrukturalizaci,
- rezervy na rizika a ztráty z podnikání.

Daňové rezervy:

- rezervy na pěstební činnost,
- rezervy na odbahnění rybníka,
- rezervy na sanaci pozemků dotčených těžbou,
- rezervy na vypořádání důlních škod,
- rezervy na opravu dlouhodobého hmotného majetku.

Příčemž rezervu na opravu dlouhodobého hmotného majetku může vytvořit poplatník daně z příjmů, který je vlastníkem majetku nebo organizační složkou státu oprávněnou k hospodaření, nebo je nájemcem, který je na základě nájemní smlouvy zavázán majetek opravit, anebo poplatník, který prochází reorganizací nebo oddlužením, jestliže nebyl majetek těmito činnostmi dotčen. Tato rezerva se nesmí tvořit jen na jedno zdaňovací období. Rezerva se nevztahuje na technické zhodnocení (9). Dle IFRS je tvorba této rezervy zakázána.

4.3.5 Leasing

Právní forma má přednost před obsahem, z čehož plyne, že nevzniká rozdíl mezi operativním a finančním leasingem.

Finanční leasing

U finančního leasingu nájemce nemá možnost vykazovat aktivum, které si najal v rozvaze v aktivech a leasingový závazek v rozvaze v pasivech. Vykazují se v příloze k účetním výkazům a podnik je zachycuje v podrozvahové evidenci. Nájemce si tedy zahrnuje pouze splátky leasingu do nákladů a daný předmět leasingu si zahrne do rozvahových aktiv až na konci leasingu. Předmět leasingu je vykázán v aktivech pronajímatele, který ho i odepisuje. Splátky leasingu od nájemce si pronajímatel zahrne do výnosů. Tyto podmínky podstatně ovlivňují vypovídací schopnost účetních výkazů. Dále pak musí účetní jednotka před provedením finanční analýzy upravit účetní výkazy o položky související s leasingem. Kdyby tak účetní jednotka nepostupovala, ovlivnilo by to zadluženost a efektivnost dlouhodobých aktiv podniku, a rozdělení zisku a ztráty ve výsledovce mezi oblasti provozní a finanční (1).

Operativní leasing

Po skončení leasingu aktivum neplyne do vlastnictví nájemce, ale vrací se zpět pronajímateli. Z účetního hlediska platí stejné podmínky jako u finančního leasingu (1).

4.4 Specifika účetních výkazů dle IFRS

4.4.1 Věrný a poctivý obraz

Jedná se o správné znázornění transakcí, které jsou vykázány ve shodě s Koncepčním rámcem doplněným jednotlivými standardy. Tzn. věrný a poctivý obraz podává ta účetní závěrka, která je sestavena v souladu s IFRS (1).

4.4.2 Aktiva, závazky, vlastní kapitál, náklady a výnosy

Mezi základní prvky účetní závěrky, kterými se zabývá Koncepční rámec, patří aktiva, závazky, vlastní kapitál, náklady a výnosy, a dle Dvořákové (1) jsou charakterizovány následovně:

Definice aktiva

Položka se může považovat za aktivum, jestliže je výsledkem minulých činností a je od ní očekáván v budoucnu ekonomický prospěch pro podnik. K tomu, aby se položka mohla stát aktivem, není potřeba jeho vlastnictví (na rozdíl od ČR).

Aby mohlo být aktivum vykázáno v rozvaze, musí splňovat tyto předpoklady:

- ekonomický prospěch v budoucnu je dostatečně jistý,
- aktivum je spolehlivě ocenitelné.

Pokud aktivum nepřinese podniku budoucí ekonomický prospěch, je vykázáno jako náklad ve výsledovce. Jestliže aktivum není spolehlivě ocenitelné (nelze odhadnout částku), není vykázáno ani v rozvaze, ani ve výsledovce.

Definice závazku

Závazek je označován jako současná povinnost vzniklá na základě minulých událostí, od jejíhož uhrazení (nebo jiného způsobu vypořádání) se očekává odliv zdrojů nesoucí ekonomický prospěch (tj. aktiva) ze společnosti.

Aby mohl být závazek vykázán v rozvaze, musí splňovat tyto předpoklady:

- vysoká pravděpodobnost, že jeho úhrada (vypořádání) způsobí odliv aktiv,
- vypořádací částka lze spolehlivě ocenit.

Definice vlastního kapitálu

Vlastním kapitálem je zbytek aktiv po odečtení závazků. Výše vlastního kapitálu závisí na ocenění aktiv a závazků a jeho členění závisí na právní formě podnikání.

Klasifikace aktiv a pasiv

Aktiva a pasiva členíme na krátkodobé (oběžné) a dlouhodobé. Lze použít i členění podle likvidity, ale to jen tehdy, pokud tento způsob přinese významnější informace než klasifikace na krátkodobé a dlouhodobé. Je možná i kombinace obou způsobů.

V krátkodobých aktivech se nesmí zahrnovat významné náhradní díly k dlouhodobému majetku, které se zařazují kvůli likvidnosti právě do dlouhodobého majetku (na rozdíl od ČR).

IFRS neurčují pořadí, v jakém by měla být aktiva a pasiva seřazena.

Definice nákladů (expenses)

Náklady jsou snížením ekonomického prospěchu, které bylo způsobeno snížením aktiv nebo navýšením závazků, jehož vznik způsobil úbytek vlastního kapitálu jiným způsobem než rozdělením prostředků vlastníků. Jsou vykázány v době, kdy lze pokles ekonomického prospěchu spolehlivě vyjádřit, tzn. v době, kdy je uznán závazek nebo snížení hodnoty aktiv.

Skládají se z nákladů, které se běžně opakují a z nákladů označovaných jako losses, které značí ztráty nebo úbytky.

Definice výnosů (income)

Výnosy jsou přírůstkem ekonomického prospěchu, který byl způsoben nárůstem aktiv nebo snížením závazků a jehož vznik způsobil navýšení vlastního kapitálu jiným

způsobem než vkladem vlastníků. Výnosy jsou ve výsledovce vykázány, pokud jsou spolehlivě vyjádřitelné. Skládají se z revenue a gains.

Revenues jsou výnosy z takových činností, které se běžně opakují (tržby za prodej výrobků, zboží a služeb, výnosové úroky, dividendy, přijaté nájemné, přijaté licenční poplatky). Protikladem revenues je expense.

Gains jsou tzv. přínosy, jejichž hodnota se krátí o související náklady označenými jako losses (prodej dlouhodobých aktiv vč. investic, prodej krátkodobých aktiv, do kterých se ale nezahrnují zboží a výrobky, a kurzové rozdíly). Protikladem gains jsou losses.

4.4.3 Způsoby oceňování

Způsoby oceňování aktiv a pasiv vytyčuje Koncepční rámec. Dvořáková (1) uvádí ve své publikaci následující oceňovací báze:

Historická cena (historical cost)

Je nejčastěji používanou oceňovací základnou. Aktiva se oceňují náklady, které byly vynaloženy na pořízení aktiv (tzn. pořizovací cenou). Aktiva bezúplatně nabytá jsou oceněna odhadem nákladů, které by byly vynaloženy v době jejich pořízení. Závazky jsou vykazovány v předpokládané částce, která je potřebná na úhradu závazků. (V ČR se jedná o pořizovací cenu a vlastní náklady.)

Běžná cena (current cost)

Aktiva se oceňují v nákladech, které by byly vynaloženy na stejné nebo obdobné aktivum k datu ocenění (v současnosti). Závazky se vykazují v částce potřebné k jejich úhradě (tj. v nediskontované částce), která by musela být zaplácena v případě úhrady závazku k datu ocenění (v současnosti). (V ČR jako reprodukční pořizovací cena.)

Realizovatelná (vypořádací) hodnota (realizable – settlement value)

Tento způsob ocenění je založen na ocenění aktiv částkou, kterou bychom získali jejich prodejem při obvyklém pozbytí aktiv. Závazky se oceňují

v nediskontované částce, která je potřebná na úhradu závazků k datu ocenění. (V ČR čistá prodejní cena.)

Současná hodnota (present value)

Aktiva jsou oceněna v současné diskontované hodnotě budoucích čistých přítoků peněz, které s sebou aktivum přinese za obvyklých podmínek. Závazky se vykazují v současné diskontované hodnotě budoucích čistých odtoků peněz, které budou potřeba k úhradě závazků za obvyklých podmínek.

Existují další oceňovací báze, které nejsou uvedeny v Koncepčním rámci. Mezi ně patří i reálná hodnota, která je z nich nejpoužívanější.

Reálná hodnota (fair value)

Jedná se o ocenění takovou částkou, za kterou se smění aktivum nebo uhradí závazek mezi dohodnutými subjekty, které z této transakce mají prospěch. (V ČR reálná hodnota.)

Tabulka 3: Možnosti určení fair value

Možnosti určení fair value uváděné v některých standardech:
• Výchozí ocenění – tržní cena aktivního trhu
• Není-li k dispozici tržní cena aktivního trhu – použití alternativních odhadů tržní hodnoty:
> cena poslední transakce nedošlo-li ke změnám,
> cena obdobného aktiva se zohledněním rozdílů,
> současná hodnota budoucích peněžních toků
Jednotlivé standardy mohou uvádět i jiné způsoby zjištění fair value s ohledem na specifika oblastí, které upravují.

Zdroj: Dvořáková, D., 2009

Z této tabulky a charakteristiky vyplývá, že fair value obsahuje všechny způsoby oceňování uvedené v Koncepčním rámci, vyjma historických cen.

Další způsoby oceňování jednotlivých položek majetku a závazků viz (1).

4.4.4 Rezervy

Rezervami se zabývá IAS 37 *Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva*.

Dvořáková (1) uvádí, že rezervy jsou závazky, u kterých není známa přesná doba trvání a výše. Od dohadných položek pasivních se odlišují větší neurčitostí. Rezervy se oceňují nejlepším odhadem peněžních toků.

Rezerva se v rozvaze vykazuje, pokud splňuje následující podmínky:

- podnik má **současný závazek**, jehož příčinou vzniku byly minulé události. Pokud si podnik není jistý, zda se jedná o současný závazek či ne, musí zvážit, co je více pravděpodobné. Je-li více pravděpodobné než nepravděpodobné, že se jedná o současný závazek, podnik vykáže rezervu. Rezervami mohou být jen takové současné závazky, jejichž existence není závislá na budoucích krocích podniku. Z toho vyplývá, že není možno tvořit rezervu na opravy dlouhodobého majetku (jakož lze podle ČÚP) a to z toho důvodu, že v době, kdy se rezerva tvoří, neexistuje závazek opravu provést.
- vypořádání závazku povede k **odtoku prostředků** přinášející ekonomický prospěch,
- **spolehlivé ocenění** závazku.

4.4.5 Leasing

Oblastí leasingu se zabývá IAS 17 *Leasingy*. Leasing je podle Dvořákové (1) definován jako: „*dohoda, ve které pronajímatel poskytuje nájemci právo používat aktivum po stanovenou dobu za jednorázovou platbu nebo řadu plateb po smluvené období*“.

Standardy upřednostňují obsah smlouvy před formou.

Krupová (4) vymezuje následující druhy leasingu:

Finanční leasing

Aktivum se stává majetkem nájemce, vykáže ho v rozvaze spolu se závazkem vůči pronajímateli a následně ho odepisuje, pojišťuje, provádí údržbu, opravuje ho a také si vykáže v pasivech závazek vůči pronajímateli. Toto aktivum se ocení buď fair

value, nebo současnou hodnotou minimálních leasingových splátek, podle toho, která z částek je nižší. Nájemce disponuje s aktivem tak, jako by ho vlastnil. S tímto jsou také spojena rizika, která musí nájemce nést (ztráta z nevyužití kapacity, rychlé morální zastarání či fyzické opotřebení, změny v návratnosti vzhledem ke změnám ekonomických podmínek, neprodejnost aktiva), ale také výhody a odměny plynoucí z aktiva (výnosy z aktiva, zisk z prodeje aktiva po skončení leasingu zhodnocení aktiva v průběhu držení).

Pronajímatel odebere dané aktivum z jeho rozvahy a místo něho vytvoří pohledávku za nájemcem. Dané aktivum tedy neodepisuje. Splátky leasingu od nájemce snižují hodnotu pohledávky a zvyšují výnosy.

Operativní leasing

Při operativním leasingu nedochází k přenesení rizik a výhod plynoucích z aktiva. Je brán za poskytovanou službu. Nájemce dané aktivum používá, ale nezahrnuje ho do své rozvahy, jen účtuje o jednotlivých rovnoměrných splátkách leasingu do nákladů. Pronajímatel dané aktivum vykazuje v rozvaze, odepisuje ho a splátky zahrnuje do výnosů.

5 Praktická část

5.1 Charakteristika podniku

Společnost, kterou jsem si pro vypracování praktické části vybrala, se nazývá České dráhy, a.s. Jedná se o akciovou společnost sídlící v Praze, která je vedena u Městského soudu v Praze. Tato společnost byla založena roku 2003 a patří mezi deset nejvýznamnějších podniků v Evropské unii, co se týče přepravy osob. Základní kapitál ke dni vzniku společnosti činil 20 000 000 000 Kč.

Tato společnost sestavuje konsolidovanou účetní závěrku za její skupinu a individuální účetní závěrku dle IFRS a ČÚP, která je v této práci analyzována. Informace o této společnosti jsou čerpány z výroční zprávy za rok 2010.

Mezi její hlavní činnosti patří:

- provozování železniční osobní dopravy,
- provozování železniční dráhy,
- provozování celních skladů,
- silniční motorová doprava osobní,
- truhlářství,
- provoz úschoven zavazadel,
- kovoobráběčství,
- hostinská činnost,
- opravy dopravních prostředků, a mnoho dalšího.

Cílem této společnosti je stát se železničním dopravcem, který bude na prvním místě u cestujících, objednatelů a zákazníků co se týče nákladní dopravy. Tohoto cíle se společnost snaží dosahovat orientací na zákazníka, modernizací vozového parku, vytvářením příjemného prostředí pro cestující, snižováním provozních nákladů a v neposlední řadě také moderními technologiemi v souvislosti s prodejem jízdenek a odbavováním cestujících.

Organizační strukturu podniku tvoří úseky, které přímo řídí generální ředitel nebo jeho náměstci:

- Úsek generálního ředitele.
- Úsek náměstka generálního ředitele pro personální záležitosti.
- Úsek náměstka generálního ředitele pro ekonomiku.
- Úsek náměstka generálního ředitele pro osobní dopravu.
- Úsek náměstka generálního ředitele pro provoz.
- Úsek náměstka generálního ředitele pro správu majetku.
- Úsek náměstka generálního ředitele pro obchod a marketing.

Mezi orgány společnosti patří valná hromada (nejvyšší orgán), představenstvo, dozorčí rada a auditní výbor.

5.2 Analýza účetních výkazů sestavených podle ČÚP

5.2.1 Formát a obsah účetních výkazů dle ČÚP

Rozvaha

Společnost sestavuje rozvahu ve formě horizontální a v plném rozsahu. Rozvaha dle českých účetních předpisů je velmi podrobná. Aktiva jsou členěna dle likvidnosti, pasiva jsou členěna na vlastní a cizí zdroje. Aktiva běžného období jsou vykázána v brutto, korekci a netto hodnotě a pasiva pouze v netto. Aktiva a pasiva minulého období jsou vykázána pouze v netto hodnotě.

Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty účetní jednotka sestavuje v druhovém členění, tudíž ho nemusí uvádět v příloze, jako by bylo její povinností, pokud by sestavovala výkaz zisku a ztráty v účelovém členění.

Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích společnost sestavuje nepřímou metodou. Za peněžní ekvivalenty společnost považuje krátkodobý likvidní majetek snadno a pohotově převoditelný na předem známou částku v hotovosti.

Tabulka 4: Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty

(údaje v tis. Kč)	31. 12. 2010
Pokladní hotovost a peníze na cestě	52 351
Účty v bankách	117 261
Krátkodobé cenné papíry a podíly	0
Celkem	169 612

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Přehled o změnách vlastního kapitálu

Přehled o změnách vlastního kapitálu je dle ČÚP podrobný a lze z něj poznat, k jakým pohybům ve vlastním kapitálu v průběhu roku došlo.

5.2.2 Účetní pravidla, metody a zásady

Účetní jednotka vede účetnictví a sestavuje účetní závěrku podle zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví v platném znění, podle vyhlášky č. 500/2002 a podle Českých účetních standardů pro podnikatele v platném znění.

Dále společnost dodržuje obecné zásady, zvláště zásadu o oceňování majetku v historických cenách (až na výjimky), je respektována zásada účtování ve věcné a časové souvislosti, zásada opatrnosti a předpoklad trvání účetní jednotky i v budoucích letech.

Operace v cizích měnách se přepočítávají aktuálním pevným kurzem České národní banky.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Do dlouhodobého majetku společnost zahrnuje majetek s dobou použitelnosti delší než jeden rok a oceněním vyšším než 40 000 Kč u hmotného majetku a oceněním

vyšším než 60 000 Kč u nehmotného majetku. Výjimkou jsou budovy, pozemky a stavby, na jejichž výši ocenění se nehledí. Pokud je hranice ocenění majetku nižší, v okamžiku pořízení se účtuje do nákladů.

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek je oceňován pořizovací cenou (kromě pozemků nabytých do roku 1992, které jsou oceněny cenou, která byla platná v okamžiku nabytí majetku), která zahrnuje úroky z úvěrů na financování pořízení majetku do doby jeho zařazení do užívání a ostatní náklady související s pořízením majetku. Majetek, který byl pořízen po 1. 1. 2003, je oceněn pořizovací cenou, o dotaci na jeho pořízení sníženou. Majetek vyrobený vlastní činností se oceňuje ve vlastních nákladech, do nichž se zahrnují přímé náklady a podíl výrobní, příp. správní režie. Majetek, který byl zjištěn při provádění inventarizace a dosud nebyl evidován, se oceňuje v reprodukční pořizovací ceně, tak jako dary.

Je-li provedeno u majetku technické zhodnocení, jehož součet převyšuje 40 000 Kč za zdaňovací období, zvyšuje se pořizovací cena majetku.

Majetek pořízený na finanční nebo operativní leasing není vykazován v rozvaze, stejně jako závazky z leasingu. Náklady plynoucí z leasingu se účtují do takového časového období, se kterým časově a věcně souvisejí.

Odepisování majetku provádí účetní jednotka lineárně po dobu jeho očekávané ekonomické životnosti.

Tvorba opravných položek k dlouhodobému majetku se provádí k datu účetní závěrky, a to dle individuálních posudků.

Tabulka 5: Doba předpokládané ekonomické životnosti významných částí majetku

Majetek	Počet let
Budovy	30 – 50
Stavby	20 – 50
Železniční kolejová vozidla	20 – 30
Stroje a zařízení	8 – 20
Nehmotný majetek	1,5 – 6

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Zásoby

Zásoby společnost při nákupu oceňuje pořizovacími cenami, do nichž zahrnuje i náklady spojené s jejich pořízením (tj. doprava, celní poplatky, atd.). Pokud zásoby společnost vyrobí sama, ocení je ve vlastních nákladech, které se skládají z přímých nákladů a podílu výrobní režie. Výdej zásob se oceňuje váženým aritmetickým průměrem. Pokud firma nalezne zásoby při inventarizaci, které dosud v účetnictví nezaznamenala, nebo jí přebývá materiál vzniklý likvidací nebo opravou dlouhodobého majetku, nebo firmě někdo zásoby daruje, zaúčtuje je účetní jednotka v reprodukční pořizovací ceně.

K zásobám jsou tvořeny opravné položky vyjadřující dočasné snížení hodnoty zásob. U každé zásoby je stanovené procento, které právě toto odhadované dočasné snížení vyjadřuje. Procento se odvíjí od pravděpodobnosti, že zásoby v budoucnu nebudou užitečné pro vlastní potřebu nebo se prodají za nižší cenu, než je pořizovací cena.

Pohledávky a závazky

Vzniklé pohledávky a závazky se uvádějí v nominální hodnotě, postoupené pohledávky a převzaté závazky v pořizovací ceně. Pohledávky a závazky, jejichž splatnost je do 1 roku, se označují jako krátkodobé, ostatní jako dlouhodobé. K pohledávkám jsou účtovány opravné položky. Společnost je ale netvoří pro pohledávky vůči dceřiným společnostem a SŽDC, s. r. o. Opravné položky ve výši 20 % se tvoří k pohledávkám, které mají déle jak 6 měsíců po splatnosti a ve výši 100 % k pohledávkám vůči našim dlužníkům, kteří působí v insolvenčním řízení, a proti kterým bylo zahájeno soudní řízení.

Úvěry

Oceňují se nominální hodnotou. Krátkodobým úvěrem je i část dlouhodobého úvěru, která je splatná do 1 roku od data účetní závěrky.

Rezervy

Rezervy společnost tvoří ke krytí budoucích závazků nebo výdajů, které pravděpodobně nastanou, a u kterých společnost zná účel, ale nezná částku nebo datum vzniku.

Tvorba rezervy na pravděpodobný dopad soudních sporů se posuzuje dle odhadu, jak pravděpodobně dopadnou současné soudní spory.

Rezerva na odškodňování pracovních úrazů, nemocí z povolání a příplatky k důchodům bývalých zaměstnanců se vytváří podle dostupných historických údajů vyhodnocených statistikami v současné hodnotě předpokládaných budoucích plateb z nároků, které vznikly do data účetní závěrky.

Rezerva na nevybranou dovolenou se určí kvalifikovaným odhadem budoucích peněžních výdajů způsobených čerpáním dovolené, která nebyla vybrána do konce běžného období.

5.3 Analýza účetních výkazů sestavených podle IFRS

5.3.1 Formát a obsah účetních výkazů dle IFRS

Výkaz o finanční situaci

Výkaz o finanční situaci dle IFRS je stručnější než dle ČÚP. Společnost uvádí rozvahové položky pouze v hodnotě netto, jak ji IFRS povolují. Aktiva jsou členěna na dlouhodobá a krátkodobá, pasiva na vlastní kapitál, dlouhodobé a krátkodobé závazky.

Výsledovka

U výkazu zisku a ztráty dle IFRS má účetní jednotka na výběr, zda sestaví výsledovku jako samostatný výkaz nebo tento výkaz zahrne do výkazu o úplném výsledku hospodaření. Účetní jednotka zvolila možnost první a sestavila tento výkaz v druhovém členění nákladů.

Na rozdíl od výkazu zisku a ztráty sestaveného dle ČÚP je výsledovka dle IFRS velmi stručná a určité položky kompenzuje. Ve výsledovce dle IFRS se také neuvádí mimořádný hospodářský výsledek, ale uvádí se výsledky z ukončovaných činností.

Výkaz o peněžních tocích

Výkaz o peněžních tocích je sestaven nepřímou metodou, ačkoliv IFRS upřednostňují metodu přímou.

Jelikož IFRS nestanovují do jaké části zařadit úroky a dividendy (uvádějí pouze možná řešení), účetní jednotka zařadila zaplacené úroky do provozní činnosti, a přijaté úroky a přijaté dividendy zařadila do investiční činnosti.

Výkaz změn vlastního kapitálu

Výkaz změn vlastního kapitálu sestavený dle IFRS je mnohem stručnější než dle ČÚP.

5.3.2 Účetní pravidla, metody a zásady

Účetní závěrku společnost sestavila v souladu s IFRS ve znění přijatém Evropskou unií. Jako funkční měnu a měnu vykazování zvolila účetní jednotka českou korunu (Kč).

Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek

Pozemky, budovy a zařízení se oceňují pořizovacími náklady sníženými o kumulované ztráty ze snížené hodnoty (opravné položky) a budovy a zařízení dále o opravy. Nedokončené investice se oceňují pořizovací cenou sníženou o ztráty ze snížené hodnoty. Doba životnosti majetku je uvedena v následující tabulce.

Tabulka 6: Doby životnosti

Majetek	Počet let
Budovy	30 – 50
Stavby	20 – 50
Lokomotivy a osobní vozy	20 – 30
Nákladní vozy	25 – 33
Stroje a zařízení	8 – 20
Nehmotný majetek	1,5 – 6

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Zásoby

Zásoby jsou oceňovány náklady na jejich pořízení a čistou realizovatelnou hodnotou, podle toho, která hodnota je nižší. Náklady na pořízení zásob se skládají z nákladů na nákup (cena pořízení, dovozní clo, dopravné atd.) a nákladů na přeměnu. Ke zjištění nákladů na pořízení zásob se používá metoda váženého aritmetického průměru. Čistá realizovatelná hodnota se skládá z předpokládané prodejní ceny zásob snížené o odhadované náklady na dokončení a z nákladů potřebných k uskutečnění prodeje.

Pohledávky a závazky

Pohledávky a závazky jsou brány jako finanční nástroje, přesněji nederivátová finanční aktiva nebo závazky. Prvně jsou tyto pohledávky a závazky oceněny v reálné hodnotě. Úvěry, pohledávky a ostatní finanční závazky jsou následně oceněny v zůstatkové hodnotě za použití metody efektivní úrokové míry.

Metoda efektivní úrokové míry

Jedná se o metodu, kterou se počítají hodnoty dluhových nástrojů a alokují výnosové nebo nákladové úroky za určité období. Efektivní úroková míra je míra diskontující předpokládanou výši budoucích peněžních příjmů nebo výdajů po předpokládanou dobu trvání dluhového nástroje, na jejich čistou zůstatkovou hodnotu k momentu prvotního vykázání.

Rezervy

Jako rezervu společnost označuje současný závazek, který vznikl na základě minulé události a je pravděpodobné, že závazek bude vypořádán a jeho výši lze spolehlivě odhadnout. Rezerva je oceněna nejlepším odhadem výdajů potřebných na uhrazení (vypořádání) současného závazku.

Společnost tvoří rezervu na zaměstnanecké benefity, kterou počítá pomocí pojistně-matematického modelu závislého na aktuálních zaměstnaneckých údajích, očekávaných parametrech (stanovených kvalifikovaným odhadem) a statistických podkladech, které jsou dostupné veřejnosti.

5.4 Vybrané položky podle ČÚP a IFRS a jejich odlišnosti

Mezi ČÚP a IFRS existují rozdíly, které ovlivňují vypovídací schopnost účetních výkazů. Jelikož jsou informace čerpány pouze z výroční zprávy společnosti, je možné se pouze domnívat, co bylo příčinou vzniku rozdílů mezi těmito dvěma přístupy.

5.4.1 Zásoby

Zásoby podle ČÚP činí 1 717 359 tis. Kč a podle IFRS 1 116 735 tis. Kč. Vznikl zde tedy rozdíl ve výši 600 624 tis. Kč. Tento rozdíl se nachází v položce Náhradní díly a jiné součásti ke kolejovým vozidlům a lokomotivám, kde dle ČÚP činí tato položka 1 181 615 tis. Kč a dle IFRS jen 581 991 tis. Kč. IFRS říkají, že pokud se jedná o významný náhradní díl, jehož doba použitelnosti je delší než 1 rok, a který je součástí dlouhodobého aktiva, má být tento díl vykázán v dlouhodobých aktivech a to z důvodu jeho likvidnosti. Kdežto podle českých účetních předpisů se všechny náhradní díly vykazují jako zásoby. Zásoby dle IFRS a ČÚP jsou uvedeny v tabulce 7.

Tabulka 7: Zásoby – stav k 31. 12. 2010

Údaje v tis. Kč	IFRS	ČÚP
Náhradní díly pro stroje a zařízení	74 000	74 000
Náhradní díly a jiné součásti ke kolejovým vozidlům a lokomotivám	581 991	1 182 615
Ostatní stroje, přístroje a zařízení a jejich díly	99 169	99 169
Látky pohonné, mazadla a ostatní výrobky z ropy	20 888	20 888
Pracovní oděvy, obuv, ochranné pomůcky	250 735	250 735
Ostatní	98 484	98 484
Celkem pořizovací hodnota	1 125 267	1 725 891
Snížení hodnoty na čistou realizovatelnou hodnotu/Opravné položky	- 8 532	8 532
Celkem zůstatková hodnota	1 116 735	1 717 359

Zdroj: Výroční zpráva 2010

5.4.2 Dlouhodobý majetek

Dle ČÚP jsou nemovitosti v rozvaze rozděleny do položek Pozemky a Stavby. Do pozemků se zařazuje každý pozemek, bez ohledu na jeho výši ocenění, s výjimkou pozemků, které jsou pořízeny za účelem jejich prodeje (ty se vykazují jako zboží).

Ve výkazu o finanční situaci dle IFRS jsou nemovitosti obsažené v položkách Pozemky, budovy a zařízení a Investice do nemovitostí (příp. Aktiva držena k prodeji). Do pozemků, budov a zařízení jsou zařazeny pozemky a budovy v užívání, neužívané nemovitosti, které jsou vlastněny za účelem budoucího užívání, nedokončené nemovitosti užívané vlastníkem nebo pořizované jako investice. Do položky Investice do nemovitostí spadají nemovitosti, ze kterých se očekává budoucí ekonomický užitek, nebo budou pronajímány (nebo obojí).

Tabulka 8: Pozemky, budovy a zařízení dle IFRS

Zůstatková hodnota	Stav k 31. 12. 2010
	(v tis. Kč)
Pozemky	6 154 751
Stavby	7 570 832
Samostatné movité věci	29 923 516
• Stroje, zařízení a inventář	637 040
• Dopravní prostředky	26 222 508
• Dopr. prostředky na fin. leasing	3 049 257
Ostatní	14 711
Jiný majetek	3 757
Nedokončený majetek	1 514 392
Zálohy	3 018 282
Celkem	48 185 530

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Nejvýznamnější přírůstek v roce 2010 je zaznamenán v dopravních prostředcích, kdy společnost investovala do obnovy vozového parku. Společnost nakoupila majetek, na který získala státní dotaci ve výši 104 915 tis. Kč. O tuto dotaci společnost snížila hodnotu pořizovaného majetku.

Tabulka 9: Dlouhodobý hmotný majetek dle ČÚP

Zůstatková hodnota	Stav k 31. 12. 2010 (v tis. Kč)
Pozemky	6 389 966
Stavby	8 886 809
Samostatné movité věci	24 202 209
• Stroje, zařízení a inventář	637 040
• Dopravní prostředky	23 550 458
• Ostatní	14 711
Jiný majetek	3 758
Nedokončený majetek	913 767
Zálohy	3 018 282
Celkem	43 414 791

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Do pozemků, které společnost vlastní, spadají nemovitosti železničních stanic a depa kolejových vozidel (vč. kolejiště v obvodu železničních stanic a dep) a další nemovitosti, které společnost vlastní za účelem provozování železniční dopravy a ostatních činností, které společnost vykonává. Do dopravních prostředků jsou zařazena kolejová vozidla, která slouží k provozování osobní železniční dopravy.

Dopravní prostředky na finanční leasing jsou zaznamenány pouze v IFRS. Je to z toho důvodu, že podle ČÚP se majetek pořizovaný na leasing v rozvaze nevykazuje, pouze jsou zachyceny náklady v takovém období, do kterého věčně a časově spadají. Aktiva získaná formou finančního leasingu se vykazují v reálné hodnotě nebo současné hodnotě minimálních leasingových splátek, podle toho, která je nižší. Tímto rozdílem mezi ČÚP a IFRS dochází ke zkreslení majetku a závazků podniku.

Jedním z rozdílů v dlouhodobých hmotných aktivech podle ČÚP a IFRS může být skutečnost, že náhradní díly, které jsou součástí dlouhodobého majetku a jejich doba použitelnosti je delší než 1 rok, jsou dle IFRS vykazovány v rámci dlouhodobého majetku, nikoliv v zásobách (přesněji v materiálu) jako je tomu podle ČÚP. Tato

skutečnost může být důvodem, proč se odlišují částky dopravních prostředků a nedokončeného majetku vykázaných dle IFRS a ČÚP.

Dalším možným důvodem, proč je částka dopravních prostředků dle IFRS vyšší než částka vykázaná dle ČÚP, je skutečnost, že společnost vykazuje významné opravy kolejových vozidel jako součást majetku. Náklady na opravu tak představují komponentu majetku. Tyto opravy jsou odepisovány po dobu jejich životnosti.

Hodnota nedokončeného majetku je dle IFRS vyšší než dle ČÚP. Vznik rozdílu v dlouhodobém hmotném majetku může být zapříčiněn také oblastí úroků. Jedná se o výpůjční náklady, které podnik vynakládá v rámci cizích zdrojů k účelnému financování. A tyto úroky dle IFRS musí být zahrnuty do pořizovací ceny způsobilého aktiva, tj. takového aktiva, které potřebuje určitou dobu, aby mohlo být používáno nebo prodáno. Dle ČÚP záleží na společnosti, zda bude zařazovat úroky z účelových úvěrů do pořizovací ceny dlouhodobého majetku nebo ne.

Investice do nemovitostí

V položce Investice do nemovitostí jsou zahrnuty takové nemovitosti, jejichž užitnou plochu podnik pronajímá externímu nájemci alespoň z 50 % na základě operativního leasingu. Prvně jsou oceněny pořizovacími náklady, k dalšímu ocenění využívá jednotka model oceňování pořizovacími náklady, tj. pořizovací cena snižená o opravy a ztráty ze snížené hodnoty. Tyto nemovitosti jsou odepisovány stejně jako nemovitosti vykázané v pozemkách, budovách a zařízeních.

Tabulka 10: Investice do nemovitostí (IFRS)

Hodnota investic do nemovitostí	2010
Stav na začátku roku	2 204 523
Přírůstky z následných aktivovaných výdajů	99 823
Úbytky	-13 416
Úbytky roční odpis	-68 763
Převody z pozemků, budov a zařízení (z IAS 16 do IAS 40)	448 124
Převody do pozemků, budov a zařízení (z IAS 40 do IAS 16)	-468 968
Převody do aktiv držených k prodeji (z IAS 40 do IFRS 5)	-93 979

Změna hodnoty	-239
Převody z aktiv držených k prodeji (z IFRS 5 do IAS 40)	-6 665
Stav na konci roku	2 100 440

Zdroj: Výroční zpráva 2010

K převodům těchto investic do pozemků, budov a zařízení dochází, když danou nemovitost začne využívat vlastník.

Dle ČÚP se investice do nemovitostí vykazují společně v položkách pozemků a staveb a nejsou tedy od nich odděleny, jako je tomu v IFRS.

Aktiva držená k prodeji

Tabulka 11: Aktiva držená k prodeji dle IFRS

(údaje v tis. Kč)	31. 12. 2010
Pozemky	40 000
Stavby	147 768
Celkem	187 768

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Jedná se o taková aktiva, které má podnik v držbě za účelem prodeje, pokud jejich účetní hodnota bude získána nazpět prodejem spíše než tím, že je bude podnik dále užívat. Této podmínce aktivum odpovídá, pokud bude s největší pravděpodobností prodáno a pokud je připraveno k okamžitému prodeji v současném stavu. Tato aktiva se vykazují jako krátkodobá a dle IFRS se neodepisují. Oceňují se účetní hodnotou nebo reálnou hodnotou po odečtení nákladů na prodej, podle toho, která hodnota je nižší.

V ČR se aktiva určená k prodeji vykazují spolu s ostatními aktivy, nemají tedy vlastní položku a dále se odepisují. Tato skutečnost může také stát za vznikem rozdílů v částkách pozemků a staveb vykázaných dle IFRS a ČÚP.

5.4.3 Vlastní kapitál

Tabulka 12: Vlastní kapitál dle ČÚP

(v tis. Kč)	31. 12. 2010	31. 12. 2009
Vlastní kapitál	40 615 006	40 788 514
Základní kapitál	20 000 000	20 000 000
Základní kapitál	20 000 000	20 000 000
Kapitálové fondy	20 561 591	20 743 330
Emisní ážio	16 070 073	16 256 957
Ostatní kapitálové fondy	-921 182	-919 193
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	5 412 700	5 405 566
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	211 260	212 374
Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	92 420	92 420
Statutární a ostatní fondy	118 840	119 954
Výsledek hospodaření minulých let	-167 190	896 145
Nerozdělený zisk minulých let		896 145
Neuhrazená ztráta minulých let	-167 190	
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	9 345	-1 063 335

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Základní kapitál je tvořen 20 ks kmenových akcií na jméno, jejichž jmenovitá hodnota činí 1 mld. Kč.

Ostatní kapitálové fondy obsahují částku změny hodnoty majetku, který byl vkladem do společnosti mezi dnem jejího založení a dnem jejího vzniku. Dále obsahují čistou hodnotu majetku a závazků, které společnost převzala ke dni vzniku. Jelikož byla celková čistá hodnota majetku a závazků nižší než hodnota vkladu ke dni 31. 3. 2002, dosahovaly ostatní kapitálové fondy záporné hodnoty.

Položka Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků zahrnuje hodnotu dlouhodobého finančního majetku přeceněného metodou ekvivalence, která v roce 2010 dosahovala částky -49 844 tis Kč a přecenění derivátových finančních nástrojů činilo 56 978 tis. Kč, změna hodnoty přecenění majetku a závazků dosahovala v roce 2010 částky 7 134 tis. Kč.

V roce 2009 podnik dosahoval ztráty ve výši 1 063 335 tis. Kč. Část této ztráty byla uhrazena v roce 2010 z nerozděleného zisku minulých let ve výši 896 145 tis. Kč. Zbytek ztráty byl převeden do položky Neuhrazená ztráta minulých let v částce 167 190 tis. Kč.

Sociální fond je tvořen náklady zúčtovanými na mzdy, na náhrady mzdy a splátkami půjček od zaměstnanců a ostatními příjmy.

Tabulka 13: Vlastní kapitál dle IFRS

(v tis. Kč)	31. 12. 2010	31. 12. 2009
Základní kapitál	20 000 000	20 000 000
Rezervní a ostatní fondy	16 587 992	16 531 014
Nerozdělený zisk	7 196 661	7 248 757
Vlastní kapitál celkem	43 784 653	43 779 771

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Tabulka 14: Rezervní a ostatní fondy dle IFRS

(v tis. Kč)	31. 12. 2010	31. 12. 2009
Emisní ážio	16 438 594	16 438 594
Zákonný rezervní fond	92 420	92 420
Fond ze zajištění peněžních toků	56 978	0
Celkem	16 587 992	16 531 014

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Zákonný rezervní fond v IFRS je tvořen podle stejných pravidel jako v ČÚP.

Emisní ážio vzniká, pokud je emisní kurz akcií vyšší než jmenovitá hodnota akcií. Emisní ážio vykázané dle ČÚP je nižší než dle IFRS. Z emisního ážia vykázaného dle ČÚP je totiž jeho určitá část převedena do sociálního fondu. V roce 2010 byla

částka 186 884 tis. Kč převedena z emisního ážia do statutárních a ostatních fondů, přesněji do sociálního fondu.

Položka nerozdělený zisk dle IFRS má jiné naplnění než položka nerozdělený zisk dle ČÚP. Do nerozděleného zisku dle IFRS mohou být zařazeny položky výsledek hospodaření minulých let, nerozdělený zisk minulých let, neuhrazená ztráta minulých let, výsledek hospodaření běžného účetního období, rozdíly z přecenění, případně ostatní fondy ze zisku.

Sociální fond vykázáný dle ČÚP ve statutárních a ostatní fondech je pravděpodobně dle IFRS vykázán v cizích zdrojích, konkrétně v závazcích za zaměstnanci.

Tabulka 15: Fond ze zajištění peněžních toků dle IFRS

(v tis. Kč)	2010	2009
Stav na začátku roku	0	0
Zisk z přecenění	56 978	0
Reklasifikace do hospodářského výsledku	0	0
Celkem změna fondu zajištění peněžních toků	56 978	0
Související daň z příjmů	0	0
Stav na konci roku	56 978	0

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Fond ze zajištění peněžních toků je tvořen kvůli případu, kdy dochází ke změně reálné hodnoty finančních derivátů splňující podmínky zajištění peněžních toků. Společnost v roce 2010 uzavřela obchod na zajištění trakční nafty. Z důvodu zajištění rizika z dlouhodobých úvěrů uzavřela společnost v roce 2010 obchod na úrokové zajištění s pevnou úrokovou sazbou. Toto zajištění peněžních toků je také vykázáno ve výkazu o úplném výsledku hospodaření. Podle ČÚP jsou tyto derivátové finanční nástroje zahrnuty v oceňovacích rozdílech z přecenění majetku a závazků.

5.4.4 Rezervy

Rezervy dle ČÚP činí na konci roku 2010 365 343 tis. Kč a dle IFRS 953 660 tis. Kč. Rozdíl dosahuje výše 588 317 tis. Kč. Neshoda vznikla u rezerv na odstranění ekologické zátěže a u rezerv na zaměstnanecké požitky.

Tabulka 16: Rezervy dle IFRS

(v tis. Kč)	Zůstatek k 31. 12. 2009	Tvorba	Čerpání	Zůstatek k 31. 12. 2010
Rezerva na renty	10 653	11 223	10 653	11 223
Rezerva na soudní spory	26 687	275 601	26 687	275 601
Rezerva na nevybranou dovolenou	52 693	47 645	52 693	47 645
Rezerva na odstranění ekologické zátěže	226 737	0	3 034	223 703
Rezerva na zaměstnanecké požitky	448 475	109 292	162 279	395 488
Rezervy celkem	765 245	443 761	255 346	953 660
• dlouhodobé	501 265			469 358
• krátkodobé	263 980			484 302

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Tabulka 17: Rezervy dle ČÚP

(v tis. Kč)	Zůstatek k 31. 12. 2009	Tvorba	Čerpání	Zůstatek k 31. 12. 2010
Rezerva na renty	10 653	11 223	10 653	11 223
Rezerva na soudní spory	26 687	275 601	26 687	275 601
Rezerva na nevybranou dovolenou	52 693	47 645	52 693	47 645
Rezerva na odstr. ekologické zátěže	35 130	30 874	35 130	30 874
Rezervy celkem	125 163	365 343	125 163	365 343

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Dle českých účetních předpisů nemá společnost povinnost vykazovat zaměstnanecké požitky, pokud ji to neukládá smlouva nebo právní předpis. Tvorba této rezervy dle ČÚP není daňově uznatelným výdajem. Dle IFRS musí společnost každý rok určit částku tvořené rezervy na zaměstnanecké požitky. Rezerva na zaměstnanecké požitky dle IFRS je tvořena na finanční příspěvek životního jubilea zaměstnanců, na finanční příspěvek při odchodu do důchodu a na úhradu léčebných výloh vč. náhrady mzdy při kondičních a ozdravných pobytech. Tato rezerva se vypočítá pomocí pojistně-matematického modelu vycházejícího z aktuálních zaměstnaneckých údajů, jako jsou počet zaměstnanců, datum nároku na starobní důchod, průměrný plat a výše finančního příspěvku, vycházejícího z očekávaných parametrů, které jsou stanoveny kvalifikovaným odhadem a veřejně dostupných statistických podkladů, kterými jsou očekávaná fluktuace zaměstnanců ve výši 5 %, očekávaný nárůst mezd ve výši 5 %, očekávaná míra inflace ve výši 2 %, pravděpodobnost úmrtí a invalidity dle údajů ČSÚ. V případě, že dojde ke změně ve výši této rezervy vinou změny parametrů, je tato změna vykázána jako zisk nebo ztráta ve výsledovce. Tyto rezervy jsou oceněny v současné hodnotě upravené o nevykázané pojistně-matematické zisky a ztráty. Přírůstky těchto rezerv se do nákladů dostanou až potom, co zaměstnanci vznikne nárok na určité příspěvky (např. po vykonání služeb).

Je zajímavé, že společnost nevykázala rezervu na zaměstnanecké požitky podle českých účetních předpisů, ačkoliv podle IFRS tuto rezervu vykázala. Společnost se zmiňuje v příloze k účetním výkazům sestavených dle ČÚP o tom, že rezerva na plnění z titulu odškodňování pracovních úrazů, nemocí z povolání a příplatky k důchodům některých bývalých zaměstnanců se vytváří s využitím statistického vyhodnocení dostupných historických údajů v současné hodnotě předpokládaných budoucích plateb z titulů nároků, které vznikly do data účetní závěrky. V tomto ohledu byla společnost nedůsledná. Podnik by měl dodržovat zásadu opatrnosti při tvorbě rezerv a opravných položek, tudíž by měl vykazovat do účetnictví a do výše zisku všechna očekávaná rizika, ztráty a znehodnocení majetku i za té skutečnosti, že ještě nenastaly a jejich výši nelze spolehlivě zjistit.

Rezerva na odstranění ekologické zátěže byla vytvořena na sanaci území v Brodku u Přerova v 1. pololetí 2009. Rozpočet sanace byl v roce 2009 v částce 226 737 tis. Kč na základě ekologického auditu území společnosti. Sanace byla vytvořena na tříleté období (2010 až 2012). Pro rok 2010 činí tato rezerva dle IFRS 223 701 tis. Kč. Společnost získala na sanaci v roce 2010 dotaci z Evropské unie ve výši 182 117 tis. Kč a ze státního rozpočtu 10 713 tis. Kč. Nárok na dotaci je zahrnut v položce Ostatní dlouhodobá aktiva. O částku této dotace je snížena rezerva na odstranění ekologické zátěže vytvořená podle ČÚP, a proto činí rezerva pouze 30 874 tis. Kč. Tuto částku společnost zaplatí z vlastních prostředků.

V roce 2010 společnost převedla částku 254 mil. Kč z dohadných účtů pasivních do rezerv na soudní spory. Tato částka se týká pokuty od Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, která byla společnosti udělena v roce 2007 za porušení pravidel hospodářské soutěže v nákladní přepravě.

Veškeré rezervy vytvořené podle ČÚP v roce 2010 jsou z daňového hlediska neuznatelné.

5.4.5 Závazky

Vydané dluhopisy

Dle IFRS jsou vydané dluhopisy zahrnuty v položce dlouhodobých úvěrů a půjček a činí 1 982 412 tis. Kč a dle ČÚP jsou zahrnuty v položce dlouhodobé závazky a činí 2 000 000 tis. Kč. Dle ČÚP jsou vydané dluhopisy vykázány ve výši emise a dle IFRS jsou vykázány v současné hodnotě a rozdílu mezi současnou hodnotou a nominální hodnotou amortizovanou (sníženou) metodou efektivní úrokové míry. V době splatnosti se částky dle ČÚP a IFRS vyrovnají. V roce 2009 společnost emitovala dluhopisy, které mají tříletou splatnost a pevný kupon 5 % p.a., který je splatný jednou za rok. Tyto dluhopisy byly vydány ve výši 2 mld. Kč. Emise byla nekótovaná a byla určena soukromým investorům.

Závazky k zaměstnancům

Dle IFRS jsou závazky k zaměstnancům vykázány v krátkodobých ostatních závazcích a dosahují výše 1 130 823 tis. Kč a dle ČÚP jsou vykázány v krátkodobých závazcích a dosahují výše 833 453 tis. Kč. Rozdíl může spočívat ve skutečnosti, že sociální fond se vykazuje dle IFRS v závazcích za zaměstnanci, jak již bylo uvedeno. Závazky ze zaměstnaneckých požitků jsou vykázány v současné hodnotě upravené o nevykázané pojistně-matematické zisky a ztráty. Závazky dle IFRS obsahují mzdy, zákonné zdravotní a sociální pojištění, důchodové zabezpečení a další závazky vyplývající z kolektivní smlouvy.

Do krátkodobých úvěrů a půjček dle IFRS jsou zahrnuty závazky z finančního leasingu, dle ČÚP nikoliv. Je to z toho důvodu, že dle ČÚP se tyto závazky nevykazují v rozvaze, ale v podrozvahové evidenci.

5.4.6 Výnosy

Výsledovka sestavená dle IFRS je rozdělena do pokračujících činností a do ukončených činností. V pokračujících činností jsou výnosy zahrnuty v položkách tržby z hlavní činnosti, ostatní provozní výnosy a ostatní zisky, a v ukončených činností jsou zahrnuty v zisku z ukončených činností. Výnosy jsou rozděleny na revenues a gains, což jsou výnosy snížené o náklady s nimi souvisejícími (losses).

Podle ČÚP je výkaz zisku a ztráty rozdělen na provozní výsledek hospodaření, finanční výsledek hospodaření, mimořádný výsledek hospodaření, výsledek hospodaření za účetní období a výsledek hospodaření před zdaněním. V provozním výsledku hospodaření jsou zařazeny tržby za prodej zboží, výkony, tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu a ostatní provozní výnosy. Ve finančním výsledku hospodaření má společnost náplň pro tržby z prodeje cenných papírů a podílů, výnosy z dlouhodobého finančního majetku, výnosy z krátkodobého finančního majetku, výnosové úroky a ostatní finanční výnosy. V mimořádném výsledku hospodaření společnost mimořádné výnosy nevykazuje, protože pro ně v roce 2010 neměla náplň.

Z tohoto způsobu členění lze vidět, že každý systém členění položky ve výsledovce jiným způsobem. Na rozdíl od ČÚP se dle IFRS nesmí vykazovat mimořádná činnost, ale musí být vykázány výsledky z ukončovaných činností. Výsledovka je dle ČÚP daleko podrobnější než dle IFRS. Položky vykázané ve výsledovce dle IFRS jsou pak podrobněji uvedeny v komentáři k účetním výkazům.

Následující dvě tabulky popisují první část tržeb, kterých firma dosahovala v roce 2010 podle IFRS a ČÚP.

Tabulka 18: Tržby z hlavní činnosti dle IFRS

(údaje v tis. Kč)	2010
Tržby z osobní přepravy	6 627 877
• Přeprava cestujících vnitrostátní	4 810 100
• Přeprava cestujících mezinárodní	1 817 777
Úhrady od objednatelů veřejné služby v osobní přepravě	12 111 113
• Úhrada ze státního rozpočtu	4 075 037
• Úhrada z rozpočtu krajů	8 036 076
Tržby za zajištění železniční dopravní cesty – řízení provozu	5 194 373
Ostatní tržby z hlavní činnosti	34 512
Tržby z hlavní činnosti celkem – pokračující činnosti	23 967 875

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Tabulka 19: Tržby za vlastní výkony a služby dle ČÚP

(údaje v tis. Kč)	Rok 2010		
	Tuzemský	Zahraniční	Celkem
Tržby z osobní přepravy	4 698 629	1 817 777	6 516 406
Tržby z ostatní přepravy	34 512	0	34 512
Tržby za zajištění železniční dopravní cesty/obsluha dráhy	5 194 373	0	5 194 373
Tržby za ostatní služby	1 110 294	0	1 110 294
Tržby za vlastní výkony a služby celkem	11 037 808	1 817 777	12 855 585

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Dle IFRS jsou vykázány tržby z hlavní činnosti, zatímco tyto tržby jsou dle ČÚP rozděleny do tržeb za vlastní výkony a služby a do ostatních provozních výnosů. Příkladem může být položka Úhrady od objednatelů veřejné služby v osobní dopravě. Dle ČÚP je tato položka zahrnuta v ostatních provozních výnosech, zatímco dle IFRS je tato položka vykázána v tržbách z hlavní činnosti.

V tržbách za vlastní výkony a služby jsou dále zařazeny dle ČÚP tržby za ostatní služby. Tato položka dle IFRS v tržbách z hlavní činnosti vykázána není, jelikož se jedná o ostatní služby a ne o tržby z hlavní činnosti. Tyto tržby podle ČÚP zahrnují zejména tržby za pronájem pozemků, budov, zařízení a nebytových prostor, bytů, dále tržby za rozvod a distribuci tepla a elektrické energie, tržby za obchodně technické služby.

Ostatní tržby z hlavní činnosti dle IFRS obsahují tržby z ostatní dopravy a tržby z železniční dopravy od jiných dopravců a vlastníků drah.

Tabulka 20: Ostatní provozní výnosy dle ČÚP

(údaje v tis. Kč)	Rok 2010
Úhrada ztráty z osobní dopravy ze státního rozpočtu vč. úhrady prokazatelné ztráty ze žakovského jízdného	4 075 137
Úhrada ztráty z osobní dopravy z rozpočtu krajů vč. úhrady prokazatelné ztráty ze žakovského jízdného	8 036 076
Ostatní dotace	267 130
Výnosy z odepsaných a postoupených pohledávek	2 415
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	273 829
Náhrady za manka a škody	89 136
Výzisk materiálu	38 779
Provize z prodejů	55 513
Ostatní	178 994
Ostatní provozní výnosy celkem	13 017 009

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Tabulka 21: Ostatní provozní výnosy dle IFRS

(údaje v tis. Kč)	2010
Zisk z prodeje pozemků, budov a zařízení a investic do nemovitostí	337 839
Zisk z prodeje zásob	68 488
Tržby za prodej ostatních služeb	460 373
Výnosy z pronájmu	635 884
Náhrady za manka a škody	89 136
Výzisk materiálu	38 779
Ostatní dotace	2 444
Ostatní	275 753
Ostatní provozní výnosy celkem – pokračující činnosti	1 908 696

Zdroj: Výroční zpráva 2010

V ostatních provozních výnosech dle IFRS je zahrnut zisk z prodeje pozemků, budov a zařízení a investic do nemovitostí a zisk z prodeje zásob. Tyto výnosy nazývají IFRS jako gains. Pokud odečteme tržby za prodej zboží a materiálu a náklady na prodané zboží a prodaný materiál, dostaneme zisk z prodeje zásob.

Ostatní provozní výnosy mají jinou náplň podle IFRS a ČÚP.

Tabulka 22: Zisk z prodeje zásob dle IFRS

(údaje v tis. Kč)	2010
Tržby za prodej zboží	13 796
Náklady vynaložené na prodané zboží	12 326
Tržby z prodeje materiálu	1 000 819
Prodaný materiál	933 801
Zisk z prodeje zásob	68 488

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Zisk z ukončovaných činností zahrnutý ve výsledovce souvisí s prodejem podílu ve společnosti Traťová strojní společnost, a. s. (TSS).

Tabulka 23: Zisk z ukončených činností

(údaje v tis. Kč)	2010
Zisk z prodeje TSS	210 708
• Obdržená protihodnota	600 400
• Prodaný podíl v TSS	-389 692
• Příslušná daň z příjmů zúčtovaná do nákladů	0
Ostatní (sleva z kupní ceny při převodu části podniku na SŽDC v r. 2008)	-5 446
Zisk z ukončených činností celkem	205 262

Zdroj: Výroční zpráva 2010

5.4.7 Náklady

Vykázané náklady podle ČÚP a IFRS se liší.

Náklady vykázané ve výsledovce podle IFRS jsou obsaženy ve výkonové spotřebě, nákladech na zaměstnanecké požitky, odpisech a amortizaci, ostatních provozních ztrátách, finančních nákladech, ostatních ziscích, dani z příjmů a zisku z ukončených činností.

Dle ČÚP jsou náklady rozděleny na náklady vynaložené na prodané zboží, výkonovou spotřebu, osobní náklady, daně a poplatky, odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, zůstatkovou cenu prodaného dlouhodobého majetku a materiálu, změnu stavu rezerv a opravných položek z provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období, ostatní provozní náklady, prodané cenné papíry a podíly, změnu stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti, nákladové úroky, ostatní finanční náklady, daň z příjmů za běžnou činnost a mimořádné náklady.

Mimořádné náklady vznikly společnosti z důvodu prodeje části podniku mezi Českými drahami, a. s. a SŽDC, s. r. o.

Odpisy

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku činí dle ČÚP 2 064 559 tis. Kč a dle IFRS 3 270 518 tis. Kč. Účetní jednotka odepisuje v obou případech lineární metodou. Odpisy nehmotných aktiv jsou v IFRS nazývány amortizací.

Tabulka 24: Odpisy dlouhodobého majetku

(údaje v tis. Kč)	Rok 2010	
	IFRS	ČÚP
Odpisy pozemků, budov a zařízení	-3 030 233	
Odpisy investic do nemovitostí	-68 764	
Amortizace nehmotných aktiv	-171 521	
Celkem	-3 270 518	2 064 559

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Rozdíl mezi odpisy vykázanými dle IFRS a dle ČÚP mohl vzniknout z toho důvodu, že podnik dle IFRS odepisuje aktiva pořízená na finanční leasing, kdežto dle ČÚP se tyto aktiva neodepisují, jelikož tento majetek společnost nemá ve vlastnictví. Dále kvůli způsobu, jak účetní jednotka řeší komponenty a částku, ze které se odpisy počítají. Dle IFRS společnosti musejí odepisovat aktiva podle komponentního přístupu, tzn., že jednotlivé komponenty (části majetku) se odepisují samostatně. Dle ČÚP tento přístup není povinný, ale je možný. Společnost se ale bohužel nezmínila o tom, zda komponentní přístup používá i dle ČÚP či nikoliv.

Dle IFRS se odpisy počítají z pořizovací ceny majetku snížené o zbytkovou hodnotu majetku. Zbytkovou hodnotou je částka, kterou by podnik momentálně získal, pokud by toto aktivum vyřadil po snížení o očekávané náklady z vyřazení, jestliže by majetek byl na konci své doby použitelnosti. Dle ČÚP se odpisy počítají z ocenění majetku k datu jeho zařazení do užívání. Počítání se zbytkovou hodnotou je dle ČÚP možnou volbou, nikoliv povinností. Dalším důvodem může být, že některé náhradní

díly a generální opravy mohou být zahrnuty v dlouhodobém majetku, tudíž zvyšují i odpisy. Na druhou stranu, podle ČÚP se odepisují i aktiva, která podnik drží k prodeji, ale dle IFRS ne.

5.5 Vyhodnocení

Rozdíl, který nastal v zásobách v náhradních dílech a jiných součástech ke kolejovým vozidlům a lokomotivám může být odůvodněný tím, že podle IFRS se významné náhrady díly s dobou použitelnosti delší než 1 rok zařazují do dlouhodobého majetku, ale podle ČÚP se všechny náhradní díly zařazují do zásob. Tudíž bude částka zásob nižší a částka dlouhodobého majetku vyšší u IFRS.

Položky dlouhodobého majetku mají jinou strukturu v rozvaze dle ČÚP a dle IFRS. Pozemky a stavby jsou dle ČÚP vykázány ve vyšší částce než dle IFRS. Příčinou této skutečnosti může být, že dle IFRS jsou vykazována aktiva držená k prodeji zvlášť a jsou vykázána v krátkodobých aktivech a dále se neodepisují. Kdežto dle ČÚP se aktiva určená pro prodej vykazují spolu s ostatním majetkem a dále se odepisují. Dalším rozdílem v dlouhodobém hmotném majetku byly dopravní prostředky, které vykazovaly dle IFRS vyšší hodnotu než dle ČÚP. Jedním z důvodů jsou dopravní prostředky pořízené na finanční leasing, ty se dle ČÚP vykazují pouze v podrozvahové evidenci. Dalším z důvodů může být, že dopravní prostředky dle IFRS zahrnují náhradní díly a generální opravy, které se odepisují. Příčinou v dlouhodobém hmotném majetku také může být skutečnost, že úroky z účelových úvěrů poskytnutých na financování aktiv jsou zahrnuty v pořizovacích cenách způsobilých aktiv. Podle ČÚP se společnost může rozhodnout, zda bude nebo nebude zařazovat úroky do ceny aktiva.

Jednou z odchylek, která vznikla ve vlastním kapitálu, je emisní ážio. Emisní ážio je dle ČÚP zařazeno v kapitálových fondech a dle IFRS v položce rezervní a ostatní fondy. Dle IFRS je emisní ážio vykázáno ve vyšší částce než dle ČÚP. Důvodem jsou převody prostředků z emisního ážia do sociálního fondu. Další položkou je sociální fond, který může být dle IFRS vykázán v závazcích za zaměstnanci a to proto, že je brán jako závazek.

Společnost se dále rozchází v rezervách. Rezerva na odstranění ekologické zátěže je dle ČÚP nižší, jelikož byla snížena o dotaci poskytnutou Evropskou unií. Společnost také vykázala dle IFRS rezervu na zaměstnanecké požitky, ale dle ČÚP ne,

ačkoliv se o ní v účetních metodách zmiňuje. Podnik by měl dodržovat zásadu opatrnosti.

Dalším případem, kde se IFRS a ČÚP neshodují, jsou vydané dluhopisy, které jsou vykázány v dlouhodobých závazcích a mají vyšší hodnotu dle ČÚP než dle IFRS. Rozdíl je opět ve způsobu oceňování. Dle ČÚP jsou vykázány ve výši emise a dle IFRS v současné hodnotě a rozdíl mezi současnou hodnotou a nominální hodnotou sníženým metodou efektivní úrokové sazby.

Závazky k zaměstnancům jsou vykázány dle IFRS ve vyšší částce než dle ČÚP. Důvodem je skutečnost, že sociální fond, který je vykázán dle ČÚP ve vlastním kapitálu (přesněji ve statutárních a ostatních fondech) může být zařazen dle IFRS do závazků vůči zaměstnancům, protože je brán jako prostředek určený pro třetí stranu.

Co se týče výnosů, dle IFRS mají jinou strukturu a jiné členění ve srovnání s výnosy dle ČÚP. Dle IFRS se vykazují tržby z hlavní činnosti, ale ČÚP tuto skupinu výnosů nevytvářejí. Tržby z hlavní činnosti jsou dle ČÚP rozděleny do tržeb za vlastní výkony a služby a do ostatních provozních výnosů. Dále IFRS vykazují některé výnosy kompenzované o související náklady, které jsou nazývány gains. Dle IFRS se nevykazují mimořádná činnost, ale vykazují se výsledky z ukončovaných činností.

Z nákladů byly nejvýznamnější položkou odpisy, které jsou dle IFRS vyšší než dle ČÚP. Příčinou tohoto jevu může být, jak už bylo zmíněno, vykazování majetku na finanční leasing dle IFRS, který je odepisován. ČÚP říká, že se může odepisovat pouze takový majetek, který má účetní jednotka ve vlastnictví, a to majetek na finanční leasing není. Dále to může být vyvoláno rozdílným způsobem oceňování, kdy účetní jednotka musí dle IFRS odepisovat komponentním přístupem se zbytkovou hodnotou, ale dle ČÚP tato povinnost nevzniká, záleží to na volbě společnosti. Do ceny dlouhodobého majetku mohou být dle IFRS zařazeny významné opravy, významné náhradní díly a výpůjční náklady, které tudíž zvýší cenu majetku a jsou také odepisovány.

6 Závěr

Cílem této práce bylo shrnout specifika vykazování dle českých účetních předpisů a IFRS. Prostřednictvím analýzy zhodnotit vypovídací schopnost vybraných účetních položek. K dosažení tohoto cíle byla vybrána společnost České dráhy, a. s., která se zabývá zejména přepravou osob.

Vypracováním této práce bylo poukázáno na několik rozdílů, které vznikají mezi aplikováním českých účetních předpisů a IFRS. Praktická část byla zaměřena pouze na vybrané rozdíly, vzhledem k rozsahu této práce, ale těchto rozdílů je ve skutečnosti mnohem více. Stále existují určité odlišnosti mezi těmito dvěma účetními systémy, ačkoliv se Evropská unie snaží o harmonizaci a regulaci. IFRS jsou obvykle důkladnější a podrobnější oproti českým účetním předpisům. Jsou stanoveny tak, aby si uživatelé účetních výkazů mohli udělat obrázek o skutečné situaci podniku. Při aplikaci IFRS je nutné se dívat na účetnictví z jiného pohledu. V některých případech řešené oblasti v IFRS nemají úpravu dle ČÚP. IFRS dávají obvykle na výběr z několika variant.

Při analyzování vybraných položek účetních výkazů společnosti České dráhy, a. s. byly zjištěny rozdíly v zásobách, v dlouhodobém hmotném majetku, ve vlastním kapitálu, závazcích, rezervách, leasingu, výnosech a nákladech. Vypovídací schopnost účetních výkazů je nejvíce ovlivněna způsobem oceňování, který má vliv na položky účetních výkazů, jiným způsobem řazení a sumarizací jednotlivých položek účetní výkazů atd. Co se týče účetních výkazů sestavených dle ČÚP, jsou podrobnější než účetní výkazy sestavené dle IFRS. Na druhou stranu dle IFRS je podrobnější komentář k účetním výkazům, na jehož obsah je kladeno mnoho požadavků. Např. dle ČÚP je rozvaha vykázána v plném rozsahu, tedy jsou vykázány všechny položky, pro které má účetní jednotka náplň. Zatímco dle IFRS nejsou položky ve výkazu o finanční situaci tolik rozvedeny, ale jsou rozvedeny v komentáři k účetním výkazům. Zatímco dle ČÚP je stanovena podoba účetních výkazů, IFRS neuvádějí, jak mají účetní výkazy vypadat, pouze vymezují možné formáty.

Majetek dle IFRS je vykazován ve skupinách podle toho, k čemu je využíván. Proto jsou některé položky majetku rozčleněny na více položek, než je tomu podle ČÚP. Hodnota majetku je ovlivněna tím, co všechno je zařazeno do jeho ocenění a také odlišným pojetím leasingu. Zásoby jsou ovlivněny významnými náhradními díly, které se dle IFRS vykazují v dlouhodobých aktivech.

Náklady a výnosy jsou jinak metodicky řešeny dle IFRS a dle ČÚP. Dle IFRS se vykazují některé výnosy kompenzované o související náklady, tzv. gains a nevykazuje se mimořádná činnost, vykazují se výsledky z ukončovaných činností. Výše odpisů je ovlivněna zejména způsobem odepisování.

Jednou z výhod použití IFRS je, že podnik se může srovnávat s mezinárodními podniky, což je výhodou také pro uživatele účetní závěrky, aby se dále mohli rozhodovat v oblasti investování.

Až dojde k harmonizaci a regulaci IFRS v ČR, budou muset účetní jednotky upustit od některých zásad a principů, které do té doby používaly. Proto by se už teď měly účetní jednotky postupně připravovat na přechod na IFRS, jelikož se nejedná o jednoduchý proces.

7 Summary

The aim of this thesis is to summarize the specifics of reporting under the Czech accounting regulations and International Financial Reporting Standards and through the analysis evaluate the explanatory power of selected accounting items.

This thesis consists of two parts. The first part, which is the theoretical one, deals with financial statements, explanatory power, valuation and other major items. In the practical part the financial statements and their items are analyzed and the differences between the Czech accounting regulations and International Financial Reporting Standards are evaluated.

The different concept of individual items in the financial statements deteriorates the explanatory power of financial statements. The explanatory power is mainly affected by methods of valuation, by summarization of items, and by different concepts of leasing, depreciations, provisions, assets and other. The International Financial Reporting Standards are more rigorous and are worked-out in a better way.

Keywords

accounting, financial statements, Czech accounting regulations, International Financial Reporting Standards

8 Přehled použité literatury

- (1) DVOŘÁKOVÁ, D. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Brno: Computer Press, a. s., 2009, s. 329. ISBN 978-80-251-1950-1.
- (2) KOVANICOVÁ, D. *Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům*. 1. vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2004, s. 284. ISBN 80-7273-095-9.
- (3) KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 19. aktualizované vydání. Praha: BOVA POLYGON, 2009, s. 423. ISBN 978-80-7273-156-5.
- (4) KRUPOVÁ, L. *IFRS: Mezinárodní standardy účetního výkaznictví: Aplikace v podnikové praxi*. Praha: 1. VOX, a. s., 2009, s. 804. ISBN 978-80-86324-76-0.
- (5) RYNEŠ, P. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka 2011*. 11. vydání. Praha: Anag, 2011, s. 1031. ISBN 978-80-7263-633-4.
- (6) Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví
- (7) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- (8) KOCH, Jiří. *Zákon o cenách s komentářem: Daně a účetnictví*. Český Těšín: Poradce, 2010. ISSN 1211-2437.

Internetové zdroje:

- (9) ZACKO, Karel. *Rezervy. AZ data* [online]. 21. 3. 2009 [cit. 2011-12-30]. Dostupné z: <http://www.az-data.net/rezervy.php>
- (10) PRICEWATERHOUSECOOPERS. *IFRS a české účetní předpisy: podobnosti a rozdíly* [online]. © 2009 [cit. 2012-01-04]. Dostupné z: http://www.pwc.com/cs_CZ/cz/ucetnictvi/ifrs-publikace/ifrs-a-cz-gaap-podobnosti-rozdily.pdf
- (11) České dráhy, a. s. *Výroční zpráva 2010* [online]. 26. 9. 2011 [cit. 2012-03-05]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl.pdf?subjektId=isor%3a527718&slCis=101452874&klic=8LjM3WpaOh3lhJPvKjALHw%3d%3d>

Seznam použitých zkratk

ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČÚP	České účetní předpisy
IAS	Mezinárodní účetní standardy (International Accounting Standards)
IFRS	Mezinárodní standardy účetního výkaznictví (International Financial Reporting Standards)
SŽDC, s. r. o.	Správa železniční dopravní cesty, s. r. o.

Seznam tabulek

- Tabulka 1: Povinné a nepovinné účetní výkazy dle ČÚP a IFRS
- Tabulka 2: Zařazení úroků a dividend dle IFRS a srovnání s ČÚP
- Tabulka 3: Možnosti určení fair value
- Tabulka 4: Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty
- Tabulka 5: Doba předpokládané ekonomické životnosti významných částí majetku
- Tabulka 6: Doby životnosti
- Tabulka 7: Zásoby – stav k 31. 12. 2010
- Tabulka 8: Pozemky, budovy a zařízení dle IFRS
- Tabulka 9: Dlouhodobý hmotný majetek dle ČÚP
- Tabulka 10: Investice do nemovitostí (IFRS)
- Tabulka 11: Aktiva držaná k prodeji dle IFRS
- Tabulka 12: Vlastní kapitál dle ČÚP
- Tabulka 13: Vlastní kapitál dle IFRS
- Tabulka 14: Rezervní a ostatní fondy dle IFRS
- Tabulka 15: Fond ze zajištění peněžních toků dle IFRS
- Tabulka 16: Rezervy dle IFRS
- Tabulka 17: Rezervy dle ČÚP
- Tabulka 18: Tržby z hlavní činnosti dle IFRS
- Tabulka 19: Tržby za vlastní výkony a služby dle ČÚP
- Tabulka 20: Ostatní provozní výnosy dle ČÚP
- Tabulka 21: Ostatní provozní výnosy dle IFRS
- Tabulka 22: Zisk z prodeje zásob dle IFRS
- Tabulka 23: Zisk z ukončených činností
- Tabulka 24: Odpisy dlouhodobého majetku

9 Přílohy

Příloha 1: Seznam standardů IAS/IFRS

Příloha 2: Účetní výkazy sestavené dle ČÚP

Příloha 3: Účetní výkazy sestavené dle IFRS

Příloha 1: Seznam standardů IAS/IFRS

IAS 1 Sestavování a zveřejňování účetní závěrky

IAS 2 Zásoby

IAS 7 Výkazy peněžních toků

IAS 8 Účetní pravidla, změny v účetních odhadech a chyby

IAS 10 Události po rozvahovém dni

IAS 11 Smlouvy o zhotovení

IAS 12 Daně ze zisku

IAS 16 Pozemky, budovy a zařízení

IAS 17 Leasingy

IAS 18 Výnosy

IAS 19 Zaměstnanecké požitky

IAS 20 Vykazování státních dotací a zveřejňování státní podpory

IAS 21 Dopady změn měnových kurzů

IAS 23 Výpůjční náklady

IAS 24 Zveřejnění spřízněných stran

IAS 26 Penzijní plány

IAS 27 Konsolidovaná a individuální účetní závěrka

IAS 28 Investice do přidružených podniků

IAS 29 Vykazování v hyperinflačních ekonomikách

IAS 31 Vykazování účastí ve společných podnicích

IAS 32 Finanční nástroje: zveřejňování a vykazování

IAS 33 Zisk na akcii

IAS 34 Meztímní účetní výkaznictví

IAS 36 Snížení hodnoty aktiv

IAS 37 Rezervy, podmíněná aktiva a podmíněné závazky

IAS 38 Nehmotná aktiva

IAS 39 Finanční nástroje: účtování a oceňování

IAS 40 Investice do nemovitostí

IAS 41 Zemědělství

IFRS 1 První přijetí mezinárodních standardů účetního výkaznictví

IFRS 2 Úhrady vázané na akcie

IFRS 3 Podnikové kombinace

IFRS 4 Pojistné smlouvy

IFRS 5 Dlouhodobá aktiva držena k prodeji a ukončované činnosti

IFRS 6 Průzkum a hodnocení nerostných zdrojů

IFRS 7 Finanční nástroje: zveřejňování

IFRS 8 Provozní segmenty

Zdroj: Dvořáková, D., 2009

Příloha 2: Účetní výkazy sestavené dle ČÚP

Rozvaha v plném rozsahu dle ČÚP k 31. 12. 2010

(v tisících Kč)					
k datu 31. 12. 2010		31. 12. 2010			31. 12. 2009
		Brutto	Korekce	Netto	Netto
	AKTIVA CELKEM	92 181 392	33 788 827	58 392 565	56 349 647
B.	Dlouhodobý majetek	87 982 126	33 486 843	54 495 283	51 035 337
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	3 024 660	2 609 954	414 706	503 364
2	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	96 257	95 737	520	1 046
3	Software	594 117	492 035	102 082	151 831
4	Ocenitelná práva	2 201 332	2 021 422	179 910	221 993
6	Jiný dlouhodobý nehmotný majetek	760	760		
7	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	132 194		132 194	128 494
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	74 286 491	30 871 700	43 414 791	39 221 763
B. II. 1	Pozemky	6 393 826	3 860	6 389 966	6 403 284
2	Stavby	17 297 947	8 411 138	8 886 809	8 897 059
3	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	46 658 837	22 456 628	24 202 209	21 373 537
6	Jiný dlouhodobý hmotný majetek	3 832	74	3 758	3 951
7	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	913 767		913 767	679 437
8	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	3 018 282		3 018 282	1 864 495
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	10 670 975	5 189	10 665 786	11 310 210
B. III. 1	Podíly v ovládaných a řízených osobách	10 242 595		10 242 595	10 868 054
2	Podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem	155 443		155 443	169 219
3	Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	272 937	5 189	267 748	272 937
C.	Oběžná aktiva	4 117 317	301 984	3 815 333	5 226 161
C I.	Zásoby	1 725 891	8 532	1 717 359	1 652 408
1	Materiál	1 717 473	8 532	1 708 941	1 647 068
2	Nedokončená výroba a polotovary	1 450		1 450	
5	Zboží	3 824		3 824	4 259
6	Poskytnuté zálohy na zásoby	3 144		3 144	1 081
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	83 694	21 982	61 712	28 793
C II. 5	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	2 502		2 502	2 730
7	Jiné pohledávky	81 192	21 982	59 210	26 063
C. III.	Krátkodobé pohledávky	2 138 120	271 470	1 866 650	1 569 776

C III.	1	Pohledávky z obchodních vztahů	914 455	266 313	648 142	403 174
	6	Stát – daňové pohledávky	377 188		377 188	296 657
	7	Krátkodobé poskytnuté zálohy	130 621		130 621	140 889
	8	Dohadné účty aktivní	638 393		638 393	695 570
	9	Jiné pohledávky	77 463	5 157	72 306	33 486
C IV.		Krátkodobý finanční majetek	169 612		169 612	1 975 184
	1.	Peníze	52 351		52 351	50 598
	2.	Účty v bankách	117 261		117 261	724 586
	3.	Krátkodobé cenné papíry a podíly				1 200 000
D I.		Časové rozlišení	81 949		81 949	88 149
	1.	Náklady příštích období	81 319		81 319	87 343
	3.	Příjmy příštích období	630		630	806

		31. 12. 2010	31. 12. 2009
	PASIVA CELKEM	58 392 565	56 349 647
A.	Vlastní kapitál	40 615 006	40 788 514
A. I.	Základní kapitál	20 000 000	20 000 000
	1 Základní kapitál	20 000 000	20 000 000
A. II.	Kapitálové fondy	20 561 591	20 743 330
A. II. 1	Emisní ážio	16 070 073	16 256 957
	2 Ostatní kapitálové fondy	-921 182	-919 193
	3 Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	5 412 700	5 405 566
A. III.	Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	211 260	212 374
A. III. 1	Zákonný rezervní fond / Nedělitelný fond	92 420	92 420
	2 Statutární a ostatní fondy	118 840	119 954
A. IV.	Výsledek hospodaření minulých let	-167 190	896 145
A. IV. 1	Nerozdělený zisk minulých let		896 145
	2 Neuhrazená ztráta minulých let	-167 190	
A. V.	Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	9 345	-1 063 335
B.	Cizí zdroje	17 516 816	15 380 890
B. I.	Rezervy	365 343	125 163
	4 Ostatní rezervy	365 343	125 163
B. II.	Dlouhodobé závazky	6 201 801	6 419 089
B. II. 1	Závazky z obchodních vztahů	66 951	52 417
	6 Vydané dluhopisy	2 000 000	2 000 000
	9 Jiné závazky	4 134 850	4 366 672
B. III.	Krátkodobé závazky	7 134 599	7 480 663
B. III. 1	Závazky z obchodních vztahů	4 776 995	4 705 092
	4 Závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení		306 000
	5 Závazky k zaměstnancům	833 453	767 325

	6	Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	363 267	371 591
	7	Stát - daňové závazky a dotace	131 238	140 241
	8	Krátkodobé přijaté zálohy	149 779	138 110
	10	Dohadné účty pasivní	876 825	1 046 181
	11	Jiné závazky	3 042	6 123
	B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci	3 815 073	1 355 975
	B. IV. 1	Bankovní úvěry dlouhodobé	770 392	1 084 780
	2	Krátkodobé bankovní úvěry	980 681	271 195
	3	Krátkodobé finanční výpomoci	2 064 000	
	C. I.	Časové rozlišení	260 743	180 243
	C. I. 1	Výdaje příštích období	69 612	29 959
	2	Výnosy příštích období	191 131	150 284

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Výkaz zisku a ztráty dle ČÚP za období končící k 31. 12. 2010

(v tisících Kč)			
období končící k 31. 12. 2010		Období do 31. 12. 2010	Období do 31. 12. 2009
I.	Tržby za prodej zboží	13 796	14 558
A.	Náklady vynaložené na prodané zboží	12 326	11 518
+	Obchodní marže	1 470	3 040
II.	Výkony	13 068 685	13 182 569
II. 1	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	12 855 585	12 960 080
2	Změna stavu zásob vlastní činnosti	1 449	-231
3	Aktivace	211 651	222 720
B.	Výkonová spotřeba	11 754 527	11 839 394
B. 1	Spotřeba materiálu a energie	4 643 475	4 881 600
B. 2	Služby	7 111 052	6 957 794
+	Přidaná hodnota	1 315 628	1 346 215
C.	Osobní náklady	13 058 322	13 522 454
C. 1	Mzdové náklady	9 531 408	9 902 127
C. 2	Odměny členům orgánů společnosti a družstva	5 820	5 979
C. 3	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	3 034 310	3 146 197
C. 4	Sociální náklady	486 784	468 151
D.	Daně a poplatky	49 701	22 279
E.	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	2 064 559	2 228 359
III.	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu	2 098 164	1 294 392
III. 1	Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	1 097 345	385 696
2	Tržby z prodeje materiálu	1 000 819	908 696
F.	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu	1 419 566	948 705
F. 1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	485 765	106 216
F. 2	Prodaný materiál	933 801	842 489
G.	Změna stavu rezerv a opravných položek v provozní oblasti a komplexních nákladů příštích období	-24 833	-311 843
IV.	Ostatní provozní výnosy	13 017 009	13 150 708
H.	Ostatní provozní náklady	414 930	488 676
*	Provozní výsledek hospodaření	-551 444	-1 107 315
VI	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	600 400	57
J.	Prodané cenné papíry a podíly	287 483	57
VII.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	67 686	62 193
VII. 3	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	67 686	62 193
VIII.	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	2 407	19 399
M.	Změna stavu rezerv a opravných položek ve finanční oblasti	5 189	
X.	Výnosové úroky	963	3 034

N.	Nákladové úroky	95 800	132 087
XI.	Ostatní finanční výnosy	356 038	174 201
O.	Ostatní finanční náklady	70 788	82 262
*	Finanční výsledek hospodaření	568 234	44 487
Q.	Daň z příjmů za běžnou činnost	1 999	507
Q. 1	-splatná	1 999	507
**	Výsledek hospodaření za běžnou činnost	14 791	-1 063 335
R.	Mimořádné náklady	5 446	
*	Mimořádný výsledek hospodaření	-5 446	
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-)	9 345	-1 063 335
****	Výsledek hospodaření před zdaněním	11 344	-1 062 828

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Přehled o peněžních tocích (cash flow) dle ČÚP

(v tisících Kč)			
období končící k 31. 12. 2010		Období do 31. 12. 2010	Období do 31. 12. 2009
P.	Počáteční stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	1 975 184	4 403 482
	<i>Peněžní toky z hlavní výdělečné činnosti (provozní činnost)</i>		
Z.	Výsledek hospodaření za běžnou činnost před zdaněním	16 791	-1 062 828
A 1	Úpravy o nepeněžní operace	942 413	1 618 936
A 1 1.	Odpisy stálých aktiv	2 064 559	2 228 359
A 1 2.	Změna stavu opravných položek a rezerv	-24 833	-311 843
A 1 3.	Zisk (ztráta) z prodeje stálých aktiv	-924 497	-279 480
A 1 4.	Výnosy z dividend a podílů na zisku	-67 686	-62 193
A 1 5.	Nákladové a výnosové úroky	94 837	129 044
A 1 6.	Opravy a ostatní nepeněžní operace	-199 967	-84 951
A.*	Čistý provozní peněžní tok před změnami pracovního kapitálu	959 204	556 108
A 2	Změna stavu pracovního kapitálu	-335 146	282 179
A 2 1.	Změna stavu pohledávek a časového rozlišení aktiv	-480 154	405 903
A 2 2.	Změna stavu závazků a časového rozlišení pasiv	210 451	147 376
A 2 3.	Změna stavu zásob	-65 443	-271 100
A.**	Čistý provozní peněžní tok před zdaněním a mimořádnými položkami	624 058	838 287
A 3	Vyplacené úroky	-76 565	-119 418
A 4	Přijaté úroky	963	3 043
A 5	Zaplacená daň z příjmů za běžnou činnost	-2 356	-507
A 6	Příjmy a výdaje spojené s mimořádnými účetními případy	-5 446	
A 7	Přijaté dividendy a podíly na zisku	67 686	62 193
A.***	Čistý peněžní tok z provozní činnosti	608 340	783 598
	<i>Peněžní toky z investiční činnosti</i>		
B 1.	Výdaje spojené s nabytím stálých aktiv	-6 396 728	-4 322 092
B 2.	Příjmy z prodeje stálých aktiv	1 697 745	385 696
B.***	Čistý peněžní tok z investiční činnosti	-4 698 983	-3 936 396
	<i>Peněžní toky z finančních činností</i>		

C 1.	Změna stavu závazků z financování	2 483 333	964 662
C 2.	Dopady změn vlastního kapitálu	-198 262	-240 162
C 2. 3.	Peněžní dary, dotace a příspěvky do sociálního fondu	101	103
C 2. 5.	Přímé platby na vrub fondů	-198 363	-240 265
C.***	Čistý peněžní tok z finanční činnosti	2 285 071	724 500
F.	Čistá změna peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	-1 805 572	-2 428 298
R.	Konečný stav peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů	169 612	1 975 184

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Přehled o změnách vlastního kapitálu dle ČÚP

(v tis. Kč)	Základní kapitál	Emisní ážio	Ostatní kapitálové fondy	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	Zákonný rezervní fond
Stav k 31. 12. 2009	20 000 000	16 256 957	-919 193	5 405 566	92 420
Rozdělení VH					
Tvorba soc. fondu na vrub emisního ážia		-186 884			
Tvorba soc. fondu – ostatní					
Čerpání soc. fondu					
Přecenění dl. fin. majetku				-49 844	
Přecenění derivátů				56 978	
VH za běžné období					
Ostatní			-1 989		
Stav k 31. 12. 2010	20 000 000	16 070 073	-921 182	5 412 700	92 420

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Přehled o změnách vlastního kapitálu dle ČÚP (pokračování)

(v tis. Kč)	Statutární a ostatní fondy ze zisku	Nerozdělený zisk minulých let	Neuhrazená ztráta minulých let	Výsledek hospodaření běžného účetního období	VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM
Stav k 31. 12. 2009	119 954	896 145		-1 063 335	40 788 514
Rozdělení VH		-896 145	-167 190	1 063 335	
Tvorba soc. fondu na vrub emisního ážia	186 884				
Tvorba soc. fondu – ostatní	10 367				10 367
Čerpání soc. fondu	-198 365				-198 365
Přecenění dl. fin. majetku					
Přecenění derivátů					56 978
VH za běžné období				9 345	
Ostatní					-1 989
Stav k 31. 12. 2010	118 840		-167 190	9 345	40 615 006

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Příloha 3: Účetní výkazy sestavené dle IFRS
Výkaz o finanční pozici dle IFRS k 31. 12. 2010

	31. 12. 2010	31. 12. 2009	31. 12. 2008
	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč
Pozemky, budovy a zařízení	48 185 530	42 435 867	39 240 381
Investice do nemovitostí	2 100 440	2 204 523	2 271 001
Nehmotná aktiva	414 706	503 365	486 035
Investice do dceřiných a přidružených společností	10 819 834	11 125 834	11 515 526
Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0
Ostatní finanční aktiva	541 406	480 990	493 979
Ostatní aktiva	173 594	194 402	970
Dlouhodobá aktiva celkem	62 235 510	56 944 981	54 007 892
Zásoby	1 116 735	1 048 777	953 774
Pohledávky z obchodních vztahů	1 766 113	1 494 704	2 354 006
Daňové pohledávky	357	0	0
Ostatní finanční aktiva	65 026	39 732	39 881
Ostatní aktiva	586 019	523 138	599 370
Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty	169 612	1 975 184	4 403 482
Aktiva držená k prodeji	187 768	477 957	94 274
Krátkodobá aktiva celkem	3 891 630	5 559 492	8 444 787
AKTIVA CELKEM	66 127 140	62 504 473	62 452 679
Základní kapitál	20 000 000	20 000 000	20 000 000
Rezervní a ostatní fondy	16 587 992	16 531 014	16 450 458
Nerozdělený zisk	7 196 661	7 248 757	8 509 446
Vlastní kapitál celkem	43 784 653	43 779 771	44 959 904
Úvěry a půjčky	9 507 421	8 867 044	7 176 209
Odložený daňový závazek	0	0	0
Rezervy	469 358	501 265	287 854
Ostatní finanční závazky	66 951	59 414	193 916
Ostatní závazky	0	0	0
Dlouhodobé závazky celkem	10 043 730	9 427 723	7 657 979
Závazky z obchodních vztahů	5 633 230	5 667 891	5 477 813
Úvěry a půjčky	3 249 569	455 898	1 049 430
Daňové závazky	0	0	0
Rezervy	484 302	263 980	306 959
Ostatní finanční závazky	19 578	300 147	387 028
Ostatní závazky	2 912 078	2 609 063	2 613 566
Závazky z aktiv držených k prodeji	0	0	0
Krátkodobé závazky celkem	12 298 757	9 296 979	9 834 796
PASIVA CELKEM	66 127 140	62 504 473	62 452 679

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Výsledovka dle IFRS za rok končící 31. 12. 2010

	Rok končící 31. 12. 2010	Rok končící 31. 12. 2009
	v tis. Kč	v tis. Kč
POKRAČUJÍCÍ ČINNOSTI		
Tržby z hlavní činnosti	23 967 875	24 373 945
Ostatní provozní výnosy	1 908 696	1 854 382
Výkonová spotřeba	-9 857 612	-10 319 895
Náklady na zaměstnanecké požitky	-13 103 556	-13 554 318
Odpisy a amortizace	-3 270 518	-3 330 307
Ostatní provozní ztráty	-205 398	-224 646
Ztráta před úroky a zdaněním	-560 513	-1 200 839
Finanční náklady	-151 238	-211 814
Ostatní zisky	456 392	220 275
Ztráta před zdaněním	-255 359	-1 192 378
Daň z příjmů	-1 999	-507
Ztráta za období z pokračujících činností	-257 358	-1 192 885
UKONČENÉ ČINNOSTI		
Zisk z ukončených činností	205 262	12 752
Ztráta za období	-52 096	-1 180 133

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Výkaz o úplném výsledku dle IFRS za rok končící 31. 12. 2010

	Rok končící 31. 12. 2010	Rok končící 31. 12. 2009
	v tis. Kč	v tis. Kč
Ztráta za období	-52 096	-1 180 133
Zajištění peněžních toků	56 978	0
Související daň z příjmů	0	0
Ostatní úplný výsledek za období	56 978	0
Úplný výsledek za období celkem	4 882	-1 180 133

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Výkaz o peněžních tocích dle IFRS za rok končící 31. 12. 2010

	Rok končící 31. 12. 2010	Rok končící 31. 12. 2009
	v tis. Kč	v tis. Kč
PENĚŽNÍ TOKY Z PROVOZNÍ ČINNOSTI		
Ztráta za období před zdaněním	-50 097	-1 179 626
Výnosy z dividend	-67 686	-62 193
Finanční náklady	151 238	211 814
Zisk z prodeje a vyřazení dlouhodobých aktiv	-548 547	-268 534
Odpisy a amortizace u dlouhodobých aktiv	3 270 518	3 330 307
Snížení hodnoty dlouhodobých aktiv	-195 527	-341 560
Snížení hodnoty u pohledávek z obchodních vztahů	6 015	35 869
Kurzové zisky	-343 946	-100 549
Ostatní	15 428	10 211
Provozní peněžní tok před změnami prac. kapitálu	2 237 396	1 635 739
Snížení (zvýšení) stavu pohledávek z obchodních vztahů	-277 424	823 433
Snížení (zvýšení) stavu zásob	-68 455	-97 083
Snížení (zvýšení) stavu ostatních aktiv	-71 161	-104 141
Zvýšení (snížení) stavu závazků z obchodních vztahů	-94 713	-268 815
Zvýšení (snížení) stavu rezerv	188 414	170 432
Zvýšení (snížení) stavu ostatních závazků	358	-243 322
Změny pracovního kapitálu celkem	-322 981	280 504
Peněžní toky z provozních operací	1 914 415	1 916 243
Zaplacené úroky	-144 797	-199 145
Zaplacená daň z příjmů	-2 356	-507
Čisté peněžní toky z provozní činnosti	1 767 262	1 716 591
PENĚŽNÍ TOKY Z INVESTIČNÍ ČINNOSTI		
Výdaje za nabytí pozemků, budov a zařízení	-8 983 372	-5 673 327
Příjmy z vyřazení pozemků, budov a zařízení	1 135 297	410 857
Výdaje za nabytí investic do nemovitostí	-86 408	-13 530
Čisté peněžní toky z prodeje dceřiné společnosti	600 400	0
Výdaje za nabytí nehmotných aktiv	-83 859	-142 652
Přijaté úroky	11 441	13 718
Přijaté dividendy	67 686	62 193
Čisté peněžní toky z investiční činnosti	-7 339 315	-5 342 741
PENĚŽNÍ TOKY Z FINANCOVÁNÍ		
Čerpání úvěrů a půjček	4 192 341	2 279 325

Splátky úvěrů a půjček	-425 860	-1 081 473
Čisté peněžní toky z financování	3 766 481	1 197 852
Čistý přírůstek peněz a peněžních ekvivalentů	-1 805 572	-2 428 298
Peníze a peněžní ekvivalenty na začátku období	1 975 184	4 403 482
Peníze a peněžní ekvivalenty na konci období	169 612	1 975 184

Zdroj: Výroční zpráva 2010

Výkaz změn vlastního kapitálu dle IFRS za rok končící 31. 12. 2010

	Základní kapitál	Rezervní a ostatní fondy	Nerozdělený zisk	Vlastní kapitál celkem
	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč	v tis. Kč
Stav k 31. 12. 2008	20 000 000	16 450 458	8 509 446	44 959 904
Zisk (ztráta) za období	0	0	-1 180 133	-1 180 133
Ostatní úplný výsledek za období	0	0	0	0
Příděl do rezervního fondu	0	80 556	-80 556	0
Stav k 31. 12. 2009	20 000 000	16 531 014	7 248 757	43 779 771
Zisk (ztráta) za období	0	0	-52 096	-52 096
Ostatní úplný výsledek za období	0	56 978	0	56 978
Příděl do rezervního fondu	0	0	0	0
Stav k 31. 12. 2010	20 000 000	16 587 992	7 196 661	43 784 653

Zdroj: Výroční zpráva 2010